

OBČINSKI SVET

Številka: 900-68/2024-2

Datum: 24. 10. 2024

**ČLANOM OBČINSKEGA SVETA
OBČINE ČRNOMELJ**

Zadeva: **7. DOPISNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE ČRNOMELJ**

Na podlagi 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) in 28. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Črnomelj (Uradni list RS, št. 103/13, 4/18 in 65/19) je župan Občine Črnomelj sprejel odločitev, da se

IZVEDE

7. dopisna seja Občinskega sveta Občine Črnomelj

Zadeva:

- 1. Predlog Programa dela oziroma upravljanja kulturnega spomenika »Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici in spomenik ob hiši« za obdobje julij 2028 do julija 2033**
- 2. Predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o merilih za delno oprostitev pri odmeri komunalnega prispevka za območje občine Črnomelj**

Dopisna seja se izvede v pisni obliki. Gradivo s predlogi sklepov in postavljenimi vprašanji (glasovnico 2x) ste člani sveta prejeli po e-pošti, objavljeno je tudi na Drive (OBČINSKI SVET - gradivo 7. dopisne seje OS), do katerega dostopate preko tabličnih računalnikov.

Prosimo, da **najpozneje do ponedeljka, 28. 10. 2024, do 12. ure** vrnete **izpolnjeni glasovnici** oz. **sporočite** svojo odločitev glede predlaganih sklepov (**ZA ali PROTI**) na e-naslov: obcina@crnomelj.si.

Upoštevani bodo glasovi, ki bodo oddani do zgoraj navedenega roka.

Obrazložitev izvedbe dopisne seje:

1. *Občina Črnomelj se bo prijavila na Javni razpis za izbor operacij "Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem – kohezijska regija Vzhodna Slovenija" (JR-EKP-KS 2024-28), katerega je razpisalo Ministrstvo za kulturo. Namen razpisa je spodbujanje manjših projektov za obnovo, ohranjanje in oživljanje kulturnih spomenikov v izključni lasti občin z multiplikativnim učinkom na gospodarski in turistični razvoj. Na omenjeni razpis bo občina prijavila projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«, ki se bo izvajal od l. 2024 do l. 2028. Eden izmed mnogih pogojev za prijavo na razpis je izdelava in potrditev dokumenta Program dela oz. upravljanja Spominske hiše Otona Župančiča po zaključku projekta za obdobje petih let (to je od julija 2028 do julija 2033). Ker do roka za prijavo na navedeni razpis ne bo sklicane redne seje OS Program dela oz. upravljanja Spominske hiše Otona Župančiča po zaključku projekta za obdobje petih let (to je od julija 2028 do julija 2033) občinskemu svetu v obravnavo in potrditev podajamo preko dopisne seje.*

2. Občinski svet Občine Črnomelj je Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o merilih za delno oprostitvev pri odmeri komunalnega prispevka za območje občine Črnomelj v fazi osnutka že obravnaval na svoji redni seji v septembru 2024 in nanj ni imel pripomb. Osnutek pravilnika je bil pregledan in potrjen s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Obvestilo, da lahko začnemo s postopkom potrjevanja pravilnika na občinskem nivoju, smo prejeli po e-pošti 9. 10. 2024. Z namenom, da Občinski svet Občine Črnomelj pravilnik sprejme po čim hitrejšem postopku, podajamo gradivo s predlogom sklepa preko dopisne seje.

Andrej Kavšek, l.r.
župan

Dostaviti:

- članom OS po e-pošti
- v zadevo

Gradivo za dopisno sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v oktobru 2024

**Zadeva: PROGRAM DELA OZ. UPRAVLJANJA ZA KULTURNI SPOMENIK
»SPOMINSKA HIŠA OTONA ŽUPANČIČA NA VINICI IN SPOMENIK OB HIŠI« ZA
OBDOBJE JULIJ 2028 – JULIJ 2033 - predlog**

UVOD IN OBRAZLOŽITEV :

Občina Črnomelj se bo prijavila na Javni razpis za izbor operacij "Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem – kohezijska regija Vzhodna Slovenija" (JR-EKP-KS 2024-28), katerega je razpisalo Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana. Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija. Javni razpis se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, prednostne naloge 8: Trajnostna turizem in kultura, specifičnega cilja RSO4.6: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah (ESRR).

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje projektov obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v izključni lasti občin na območju kohezijske regije Vzhodna Slovenija, ki bodo poleg investicije v obnovo kulturnega spomenika vključevali tudi dejavnosti za spodbujanje in oplemenitenje (kulturnega) turizma ter dejavnosti za spodbujanje dostopnosti do dediščine za vse državljane in obiskovalce, tudi za osebe z različnimi nezmožnostmi. Namen razpisa je spodbujanje manjših projektov za obnovo, ohranjanje in oživljanje kulturnih spomenikov v izključni lasti občin z multiplikativnim učinkom na gospodarski in turistični razvoj.

Leto 2028 bo praznično leto, saj mineva 150 let od rojstva belokranjskega pesnika Otona Župančiča. Eden glavnih ciljev je leto 2028 razglasiti kot **Župančičevo leto na državni ravni**.

Občina Črnomelj je zato že letos pričela z aktivnostmi in pripravami na Župančičevo leto 2028. Na zgoraj omenjeni razpis bo prijavila projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«, ki se bo izvajal od l. 2024 do l. 2028. S projektom se bo:

- Spodbudilo različno uporabo spomenika SHOŽ kot najpomembnejše kulturne dediščine v občini Črnomelj ter izkoristilo njen potencial.
- Izboljšalo fizično in digitalno dostopnost do spomenika SHOŽ kot najpomembnejše kulturne dediščine Bele krajine in celotne Slovenije.
- Izboljšalo kakovost življenja z ohranjanjem dediščine in spodbujanjem kulturnih dejavnosti.
- Vključilo dediščino v informacijsko družbo.

Eden izmed mnogih pogojev za prijavo na razpis je izdelava in potrditev dokumenta **Program dela oz. upravljanja Spominske hiše Otona Župančiča po zaključku projekta za obdobje petih let (to je od julija 2028 do julija 2033)**.

Osnovni namen izdelave Programa dela (od julija 2028 do julija 2033) je oblikovati programske aktivnosti v in okolici SHOŽ, s katerimi bomo spodbujali turistični obisk v destinaciji, prispevali k dvigu kakovosti uporabniške izkušnje obiskovalcev in turistov na področju izobraževanja, kulture in dediščinskega turizma, dvigu privlačnosti celotne destinacije in njene desezonalizacije ter priprava dolgoročne strategije upravljanja in vzdrževanja SHOŽ. Program dela (od julija 2028 do julija 2033) tako zagotavlja varstvene in razvojne ukrepe ter določa strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje in oživljanje spomenika.

Spominska hiša Otona Župančiča je v upravljanju javnega zavoda RIC Bela krajina, zato je Občina Črnomelj skupaj z upravljavcem pripravila Program dela oz. upravljanja za obdobje 5-tih let po zaključku projekta.

Zaradi potreb prijave na javni razpis prilagamo v obravnavo in potrditev Program dela oz. upravljanja za kulturni spomenik »Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici in spomenik ob hiši« za obdobje julij 2028 – julij 2033.

PREDLOG SKLEPA:

Občinskemu svetu Občine Črnomelj se predlaga, da sprejme in potrdi dokument Program dela oz. upravljanja za kulturni spomenik »Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici in spomenik ob hiši« za obdobje julij 2028 – julij 2033 v predloženi vsebini.

Pripravila:
mag. Anita Jamšek, OU

Predlagatelj:
Andrej Kavšek, župan, l.r.

Priloga:
- Program dela
- Sklep Sveta Zavoda RIC Bela krajina

MNENJE ODBORA ZA TURIZEM IN VARSTVO OKOLJA

Odbor za turizem in varstva okolja je gradivo Predlog Programa dela oziroma upravljanja kulturnega spomenika »Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici in spomenik ob hiši« za obdobje julij 2028 do julija 2033 obravnaval na svoji 2. dopisni seji, ki je trajala od 21. 10. do 24. 10. 2024. Soglasno je bil sprejet sklep, da se Občinskemu svetu Občine Črnomelj predlaga, da Predlog Programa dela oziroma upravljanja kulturnega spomenika »Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici in spomenik ob hiši« za obdobje julij 2028 do julija 2033 obravnava in ga se sprejme v predlagani vsebini.

Zapisala:
Greta Auguštin, OU

Predsednica
Odbora za turizem in varstvo okolja
Vesna Fabjan, l.r.

PROGRAM DELA OZ. UPRAVLJANJA ZA KULTURNI SPOMENIK »SPOMINSKA HIŠA OTONA ŽUPANČIČA NA VINICI IN SPOMENIK OB HIŠI«

julij 2028 – julij 2033

Črnomelj, oktober 2024

I. UVOD	4
II. IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO PROGRAMA DELA	5
2.1. Splošna izhodišča.....	5
III. NAMEN IN CILJ PROGRAMA DELA	6
3.1. Namen	6
3.2. Cilj.....	6
IV. SPLOŠNO O OTONU ŽUPANČIČU, SPOMINSKI HIŠI OTONA ŽUPANČIČA IN SPOMENIKU PRI HIŠI.....	6
4.1. Oton Župančič	6
4.2. Spominska hiša Otona Župančiča in spomenik pri hiši.....	7
V. SODELUJOČI PRI PRIPRAVI IN IZVEDBI PROGRAMA DELA	8
5.1. Sodelujoči pri pripravi Programa dela.....	8
5.2. Sodelujoči pri izvedbi Programa dela.....	9
VI. KULTURNA DEDIŠČINA - analiza in ocena stanja.....	9
6.1. Zgodovina, razvoj in opis objekta	9
6.2. Usmeritve za celovito ohranjanje spomenika in način izvajanja njegovega varstva	13
6.2.1. Pregled kulturnih vrednot, ki jih je posebej treba ohranjati in razvijati:.....	13
VII. STRATEŠKI IN IZVEDBENI CILJI UPRAVLJANJA	14
7.1. Vizija obnove in revitalizacije Spominske hiše Otona Župančiča	14
7.2. Strateški cilji.....	14
7.3. Izvedbeni cilji projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« za obdobje od leta 2024 do junija 2028.....	15
7.4. Izvedbeni cilji Programa dela za obdobje od julija 2028 do julija 2033	15
VIII. UPRAVLJAVSKA STRUKTURA IN PRISTOJNOSTI.....	16
8.1. Upravljavec.....	16
8.1.1. Naloge upravljavca.....	17
8.1.2. Pristojnosti ter procesi sprejemanja in izvajanja odločitev	17
IX. UKREPI ZA VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI	17
X. NAČRT AKTIVNOSTI S FINANČNIM OKVIRJEM	20
10.1 Projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« od 2024 do junija 2028	20
10.1.1. Aktivnosti projekta	20
10.1.2. Časovnica izvedbe projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«	23

10.1.3.	Zagotavljanje finančnih sredstev za projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«	23
10.2.	Program dela Spominske hiše Otona Župančiča od julija 2028 do julija 2033.....	24
10.2.1.	Program aktivnosti oz dejavnosti od julija 2028 do julija 2033	24
10.2.2.	Vključevanje v turistično ponudbo	26
10.2.3.	Vzdrževanje Spominske hiše od julija 2028 do julija 2033.....	26
10.2.4.	Vsebinska utemeljitev programskih aktivnosti	27
10.2.5.	Finančni okvir za aktivnosti in vzdrževanje SHOŽ od julija 2028 do julija 2033	29
XI.	ZAGOTAVLJANJE DOSTOPNOSTI IN UPRAVLJANJE OBISKA	30
11.1.	Zagotavljanje dostopnosti	30
11.1.1.	Interpretacija dediščine javnosti	30
11.1.2.	Interpretator ali vodič.....	31
11.2.	Upravljanje obiska	31
11.2.1.	Območje obiska.....	32
11.2.2.	Povečanje obiska	32
XII.	SPREMLJANJE IZVAJANJA PROGRAMA DELA	34
12.1.	Spremljanje izvajanja nalog.....	34
12.2.	Spremljanje učinkov.....	34
XIII.	TRAJANJE IN NAČINI DOPOLNJEVANJA IN SPREMINJANJA PROGRAMA DELA.....	34
XIV.	VIRI	36

I. UVOD

Program dela oz. upravljanja (v nadaljevanju: Program dela) zajema osnovne aktivnosti pet (5) letnega obdobja (od julija 2028 do julija 2033) po zaključku obnove kulturnega spomenika z nazivom projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«, ki predstavljajo nadgradnjo vsebin po prenovi objekta skupaj s finančnimi okvirji.

Pripravljen je v sodelovanju z javnim zavodom Razvojno informacijski center Bela krajina (v nadaljevanju: RIC Bela krajina oz. upravljavec) ter Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Novo mesto. Upoštevana so bila tudi druga izhodišča, gradiva, kulturnovarstveni pogoji in raziskave ter izdelane analize, ki se nanašajo na kulturni spomenik.

Program dela je dokument, s katerim se določijo strateške in izvedbene usmeritve za ohranjanje spomenika ali spomeniškega območja in izvajanje aktivnosti v samem objektu. Program dela se sprejme za spomenike in spomeniška območja, ki imajo upravljavca.

Zaradi svojega kulturno zgodovinskega pomena je bila Spominska hiša Otona Župančiča (v nadaljevanju: SHOŽ) (EŠD 814) z Odločbo o zavarovanju Župančičeve rojstne hiše na Vinici, spomenika pri hiši ter delovne sobe in knjižnice v Ljubljani, Uradni list LRS, št. 36/51-172, razglašena za kulturni spomenik.

Prav tako je Občina Črnomelj Rojstno hišo Otona Župančiča na Vinici, s Sklepom o določitvi javne infrastrukture na področju kulture (UR. L. RS, št. 21/1995 z dne 14.4.1995) razglasila za javno infrastrukturo na področju kulture.

Osnovni namen izdelave Programa dela je oblikovati programske aktivnosti v SHOŽ na Vinici, s katerimi bomo spodbujali turistični obisk v destinaciji, prispevali k dvigu kakovosti uporabniške izkušnje prebivalcev in turistov na področju kulture in dediščinskega turizma in dvigu privlačnosti celotne destinacije Bele krajine.

Na podlagi različnih gradiv in analize obstoječega stanja so v tem dokumentu predvidene različne aktivnosti v kulturnem spomeniku. Aktivnosti so vsebinsko, časovno in stroškovno opredeljene.

Podlaga za pripravo Programa dela je projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«. Cilj tega projekta je prenova kleti, delno pritličja, prvega nadstropja, delno zunanosti objekta in pripadajočih površin (parc. št. 7/1, 115/1, obe k. o. Vinica). Poleg investicij so v projektu predvidene aktivnosti, ki bodo po realizaciji investicije aktivirale vsebine. Pričakuje se povečan utrip v ključnem objektu na Vinici in njegovi okolici.

Program dela se sprejme za obdobje petih let po zaključku projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«. Oblikovan je kot prilagodljiv dokument. Omogočeno je spremljanje izvajanja ukrepov, doseganja ciljev in rezultatov, kar omogoča sprotno prilagajanje novim situacijam in spremembam. Odstopanja od načrta, potrebne sprotne spremembe in dopolnitve bodo upravljavci in nadzorniki obravnavali ter dokument po potrebi dopolnjevali.

II. IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO PROGRAMA DELA

2.1. Splošna izhodišča

Temeljna izhodišča za pripravo Programa dela so:

- Javni razpis za izbor operacij "Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem – kohezijska regija Vzhodna Slovenija" (JR-EKP-KS 2024-28) (avgust 2024),
- Projektna dokumentacija IDP in PZI za projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« (št. 2409-A88, oktober 2024),
- Kulturnovarstveni pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine (št. 351050-00470/2024/2 z dne 15.10.2024).

Pri pripravi dokumenta so bila upoštevana tudi spodnja izhodišča:

- Odlok o ustanovitvi Razvojno informacijskega centra Bela krajina (*Ur.l. RS, št. 79/2009, 98/2013, 36/2014, 23/2015, 27/2017*),
- Statut Razvojno informacijskega centra Bela krajina,
- Zakon o spodbujanju razvoja turizma (*Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1 in 29/17 – ZŠpo-1*),
- Zakon o javnih financah (*Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15*)
- Strategija slovenskega turizma 2022–2028 ,
- Strategija kulturne dediščine 2020-2023,
- Strategija razvoja in trženja kulturnega turizma 2009-2013,
- Operativni načrt trženja kulturnega turizma Slovenije 2018-2020,
- Smernice za načrtovanje razvoja turizma v Sloveniji v strateškem obdobju 2022-2028,
- Smernice v podporo trženju krovne tematike STO: Umetnost in kultura 2024-2025
- Strategija razvoja turizma v destinaciji Bela krajina 2024-2029,
- Odločba o zavarovanju Župančičeve rojstne hiše na Vinici, spomenika pri hiši ter delovne sobe in knjižnice v Ljubljani, Uradni list RS, št. 36/51-172
- Sklep o določitvi javne infrastrukture na področju kulture (URL. RS, št. 21/1995 z dne 14.4.1995)

V preglednici je prikazana izdelana projektna dokumentacija za objekt in okolico.

Tabela 1: Pregled projektne dokumentacije za SHOŽ

leto	dokument	opomba
1977	Dokumentacija za gradbeno dovoljenje – Župančičeva hiša – Vinica št. 335/77	<i>Dela so se na podlagi dokumentacije – sanacija in protipotresna rekonstrukcija – izvedla v letu 1978.</i>
1978	Gradbeno dovoljenje št. 351-22/78	Sanacija Spominske hiše Otona Župančiča
2000	Odločba o dovolitvi priglašениh del, št. 35101-50/00	Dela so bila izvedena (sanacija strešne kritine, žlebovi, odtočne cevi, obrobe in strelovod).
2012	PZI dokumentacija Investicijsko – vzdrževalna dela v Spominski hiši Otona Župančiča, št. 12.006, februar 2012	Predvideni so posegi za katere ni potrebno gradbeno dovoljenje. Gradbena dela so bila zaključena v letu 2015.
2015	PID dokumentacija, št. 1/2015-1, april 2015	Gradbena dela so bila zaključena v letu 2015.

2015	Poročilo o konzervatorsko – restavratorskem posegu na stenskih in stropnih poslikavah	
2024	IDP in PZI za projekt Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet, št. 2409-A88, oktober 2024	Predvideni so posegi za katere ni potrebno gradbeno dovoljenje.

III. NAMEN IN CILJ PROGRAMA DELA

3.1. Namen

Namen projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« (od l. 2024 do l. 2028) je:

- Spodbuditi različno uporabo spomenika SHOŽ kot najpomembnejše kulturne dediščine v občini Črnomelj ter izkoristiti njen potencial.
- Izboljšati fizično in digitalno dostopnost do spomenika SHOŽ kot najpomembnejše kulturne dediščine Bele krajine in celotne Slovenije.
- Izboljšati kakovost življenja z ohranjanjem dediščine in spodbujanjem kulturnih dejavnosti.
- Vključevati dediščino v informacijsko družbo.

Osnovni namen izdelave Programa dela (od julija 2028 do julija 2033) je oblikovati programske aktivnosti v in okolici SHOŽ, s katerimi bomo spodbujali turistični obisk v destinaciji, prispevali k dvigu kakovosti uporabniške izkušnje prebivalcev in turistov na področju izobraževanja, kulture in dediščinskega turizma, dvigu privlačnosti celotne destinacije in priprava dolgoročne strategije upravljanja in vzdrževanja SHOŽ. Program dela (od julija 2028 do julija 2033) tako zagotavlja varstvene in razvojne ukrepe ter določa strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje in oživljanje spomenika.

3.2. Cilj

Cilj Programa dela je z določenimi aktivnostmi prenoviti, revitalizirati in vzdrževati SHOŽ ter aktivno upravljati z obiskom in dejavnostmi, ki se bodo odvijale v stavbi in njeni neposredni bližini.

IV. SPLOŠNO O OTONU ŽUPANČIČU, SPOMINSKI HIŠI OTONA ŽUPANČIČA IN SPOMENIKU PRI HIŠI

4.1. Oton Župančič

Oton Župančič se je rodil kot prvi izmed treh otrok v trgovski družini očetu Francu in mami Ani (roj. Malič) 23. januarja 1878 v Vinici v Beli krajini. Umril je 11.6.1949 v Ljubljani. Oton Župančič je v Beli krajini preživel le prvih osem let svojega življenja. Ko je bil Župančič star dve leti, se je njegova družina iz Vinice preselila v Dragatuš, kjer je oče odprl trgovino in gostilno. V Dragatušu je pesnik s svojo družino, bratom Otokarjem in sestro Mimico, preživel srečno otroštvo in obiskoval prva dva razreda osnovne šole. Šolanje je nadaljeval v ljudski šoli v Novem mestu in se jeseni 1888 prav tam vpisal na gimnazijo. Kot gimnazijec je izdajal rokopisni dijaški list Na prelji in začel snovati prve pesmice (Zima, zima bela). 1896 je končal gimnazijo v Ljubljani, kamor se je družina preselila po gospodarski stiski. V gimnazijskih letih je pogumno iskal nove duhovne spodbude tudi zunaj šole v prepovedanih dijaških društvih in

krožkih. To udejstvovanje je bilo za njegov nadaljnji ustvarjalni razvoj vsaj tako pomembno kot šola. V Krekovem krožku se je navdušil za slovansko književnost, socialna vprašanja in začel (v Vrvcu, Angelčku, Zgodnji Danici, Domu in svetu in 1896 v Ljubljanskem zvonu) objavljati prve pesmi. Nadarjeni gimnazijci so izdajali tudi svoj rokopisni list Slovenska vila. Z več pesmimi je sodeloval pri zagrebškem dijaškem listu Nada. Medtem ga je Ivan Cankar, s katerim ga je seznanil Janez Evangelist Krek, pritegnil v svobodomiselno skrivno dijaško društvo Zadruga. Od leta 1896 do 1900 je na filozofski fakulteti na Dunaju kot Knafljev štipendist študiral zgodovino in zemljepis, 1900 je oboje absolviral, študija pa ni končal. Med študijem je zaradi slabih gmotnih razmer delal kot pisar na ministrstvu za trgovino in pisal ter objavljajal pesmi. Bral je moderne revije, v okviru kluba slovenskih študentov soustanovil literarno gibanje slovenska moderna, oblikovano po vzoru dunajskega gibanja moderne ter izdal dve pesniški zbirki, Čašo opojnosti in Čez plan (<https://castni.nakamniskem.si/zupancic/index.php>).

Pesnik, dramatik in prevajalec Oton Župančič, eden od znamenite četverice literatov slovenske moderne, sodi med najpomembnejše pesnike v zgodovini slovenske književnosti. V središču Župančičevih raznolikih umetniških prizadevanj brez dvoma stoji njegov vrhunski pesniški opus. Njegove pesmi za odrasle so bile objavljene v petih samostojnih zbirkah – od dekadentne *Čaše opojnosti* (1899) do dramatičnega *Zimzelena pod snegom* (1945) – izhajala pa so tudi v revijah, antologijah, ponatisih in prevodih. Župančičeva mojstrska umetniška beseda nikdar ni nagovarjala le poznavalcev, temveč je vedno segla mnogo širše – prepričala je tudi najzahtevnejšo publiko, otroke. Zato Župančičev pionirski opus za otroke in mladino upravičeno velja za klasičnega: številne generacije so odraščale s pisanicami in konjički, z mehurčki in navihanim Cicibanom. Kot je ob stoletnici pesnikovega rojstva zapisal Josip Vidmar, je Župančičevo življenjsko delo »mogočen nosilni steber naše kulturne zgradbe in ima in bo imelo trajen pomen za oblikovanje slovenske kulturne zavesti« (dr. Marijan Dovič).

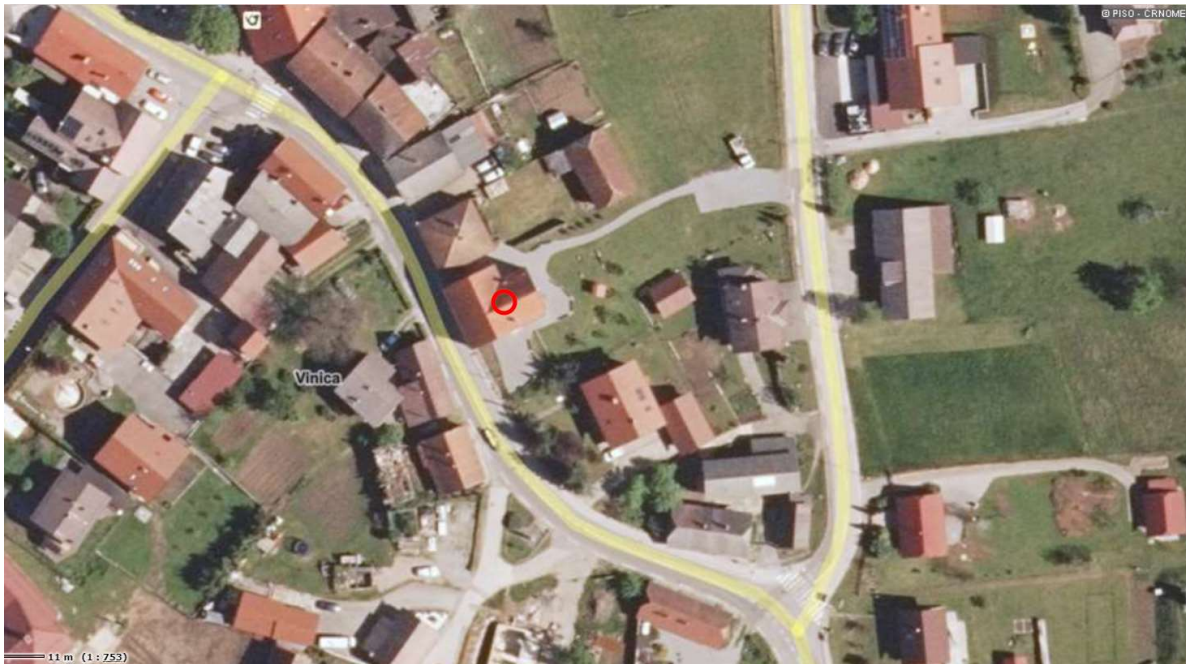
4.2. Spominska hiša Otona Župančiča in spomenik pri hiši

Spominska hiša Otona Župančiča se nahaja na naslovu Vinica 9 in je locirana v središču kraja Vinica. Vinico prečkajo poti, ki vodijo iz smeri Hrvaške (v bližini je mejni prehod Vinica), Kočevja, Metlike in Črnomlja. Nadmorska višina območja je 184 m nadmorske višine, teren je kraški, podnebje pa zmerno celinsko. V naselju Vinica živi okrog 250 prebivalcev.

Župančičeva rojstna hiša je pogorela v velikem požaru v Vinici (1888) že v času pesnikovega otroštva. Na njenem mestu so njegovi sorodniki kasneje postavili nov objekt.

Leta 1964 je bila sklenjena Kupna pogodba med Občino Črnomelj in Lovšin Evgenom za del hiše in vrt na nepremičnini katastrska občina 1563 VINICA parcela 115/1, **leta 1975** je bila sklenjena Kupna pogodba z istim prodajalcem še za drugi del; v hiši mu takrat ostane samo še tako imenovani »kot«, ki predstavlja dve sobi in sanitarije v pritličju. **Leta 1992** je bila sklenjena Kupna pogodba med Občino in Lovšin Borislavo, dedinjo po Lovšin Evgenu, z namenom, da se dokončno izvede prenos leta 1975 kupljenih nepremičnin, razen tako imenovanega »kota«, ki ga **leta 2011** Občina Črnomelj pridobi s Prodajno pogodbo z Lovšin Borislavo.

Danes je lastnik stavbe v celoti Občina Črnomelj, upravljavec pa javni zavod RIC Bela krajina.

Slika 1: Zračni posnetek območja Spominske hiše Otona Župančiča (Vir: PISO, 2024)

Župančičevo življenje in delo sta tesno povezana z njegovo rodno Vinico, ki je že leta 1951, le dve leti po pesnikovi smrti, dobila enega prvih slovenskih literarnih muzejev – Župančičev spominski muzej, pred katerim je bil odkrit tudi Savinškov doprski kip pesnika. Spominska hiša Otona Župančiča in spomenik pri hiši sta bila leta 1951 razglašena za spomenik. V registru kulturne dediščine je evidentiran pod oznako EŠD 814 – Vinica – Spominska hiša Otona Župančiča (dr. Marijan Dovič).

Odtlej se je razstava v SHOŽ nenehno dopolnjevala, prilagajala zahtevam časa in modernizirala. Tradicionalna muzejska zasnova, nad katero je dolgo bdel literarni zgodovinar Joža Mahnič, izjemni poznavalec Župančičevega opusa, je bila v začetku 21. stoletja nadgrajena s preureditvijo celotne spominske hiše in novimi postavitvami razstav. Leta 2015 sta bili v pritličnih prostorih odprti razstava »Župančič – mojster besede« (avtor literarni zgodovinar dr. Marijan Dovič, oblikovanje Jurij Kocuvan) in v medetaži še manjša razstava »Vinica – stoletja ob reki Kolpi« (avtorji Janez Weiss, Anita Matkovič in Andreja Brancelj Bednaršek, oblikovanje Jurij Kocuvan). Leta 2011 pa je bila v prvem nadstropju odprta razstava »Zaslužni Belokranjci« (avtorica Andreja Brancelj Bednaršek, oblikovanje Marijan R. Loboda). SHOŽ torej od leta 2015 deluje kot muzejska ustanova, posvečena primarno pesniku Župančiču, v njej pa sobivajo tri medsebojno dopolnjujoče se razstave (dr. Marijan Dovič).

V. SODELUJOČI PRI PRIPRAVI IN IZVEDBI PROGRAMA DELA

5.1. Sodelujoči pri pripravi Programa dela

Pri pripravi Programa dela so sodelovali:

- Občina Črnomelj: mag. Anita Jamšek, Danijela Nedič Orešič ter Jože Weiss - poglavje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami
- RIC Bela Krajina: Barbara Lavrič Papež, Bojana Klobučar, Klaudija Jaketič
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Novo mesto: Judita Podgornik Zaletelj – kulturnovarstveni pogoji z dne 15.10.2024.
- izr. prof. dr. Marijan Dovič, višji znanstveni sodelavec, ZRC SAZU

5.2. Sodelujoči pri izvedbi Programa dela

Pri izvedbi projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« (od I. 2025 do I. 2027) in izvedbi Programa dela (od julija 2028 do julija 2033) bodo sodelovali Občinska uprava Občine Črnomelj in RIC Bela krajina ter po potrebi druge institucije ali posamezniki.

VI. KULTURNA DEDIŠČINA - analiza in ocena stanja

6.1. Zgodovina, razvoj in opis objekta

Župančičeva rojstna hiša je pogorela v velikem požaru v Vinici že za časa pesnikovega otroštva. Na njenem mestu so njegovi sorodniki postavili današnjo stavbo, ki stoji v središču Vinice, na levi strani ceste, ki pelje od cerkve proti viniškemu gradu. Območje spomenika obsega hišo Vinica 9 s pripadajočim vrtom. Župančičeva rojstna hiša je trietažni objekt, ki je delno podkleten in ima neizkoriščeno podstrešje. Hiša ima značilno obliko trške stavbe iz konca 19. stoletja. Zgrajena je bila **po letu 1888** na pogorišču rojstne hiše pesnika Otona Župančiča. Verjetno je na lokaciji sedanje stavbe stala pred požarom še ena manjša hiša.

Slika 2: Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici (<https://jenikirbyhistory.getarchive.net/media/rojstna-hisa-otona-zupancica-v-vinici-0c0c38>, 1920)

Slika 3: Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici (<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-COYKWZUH/4880b9f1-4d17-4083-90dd-45302a1db216/IMAGE>, 1927)

Slika 4: Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici (<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-JXNEU7UH/cb4ed103-b7ab-42cf-8783-b0847b29a5e7/IMAGE>, 1948)

Slika 5: Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici (<https://www.kamra.si/it/elemento-multimediale/literarni-klub-na-dunaju-26/>, 1970)

Na vrtu ob stavbi stoji doprsni kip pesnika, delo kiparja Jakoba Savinška. Spomenik je bil postavljen leta 1951.

Slika 6: Doprsni kip pesnika (<https://www.kamra.si/en/digital-collections/oton-zupancic-5/>, 1977)

V pritličju hiše je bila leta 1951 urejena spominska zbirka, posvečena pesniku in njegovi družini. Takrat je bilo temeljito predelano pritličje in odstranjeni nekateri zidovi. V nadstropju hiše, kjer je ohranjena prvotna tlorisna podoba je bila zbirka leta 1997 dopolnjena s predstavitevijo pomembnih Belokranjcev.

Gradbeno dovoljenje za obnovo HOŽ je bilo pridobljeno 2.2.1978. Obnovljena je bila celotna hiša – znotraj in zunaj in izvedena protipotresna rekonstrukcija.

Leta 2000 so bila na hiši izvedena vzdrževalna dela, kjer se je zamenjala strešna kritina, snegolovi, žlebi in odtočne cevi, obrobe na strehi in dimniku ter strelovod.

Leta 2008 so bili obnovljeni tlaki, stene, svetilke in varnostna razsvetljava v prvem nadstropju.

Zaradi zastarelosti spominske zbirke ter slabega stanja same hiše je Občina Črnomelj **v letih 2014-2015** temeljito prenovila pritličje stavbe in njeno okolico. Prenova je bila financirana iz proračuna Občine Črnomelj in s sredstvi v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«, prednostne usmeritve «Regionalni razvojni programi» Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Operacijo je delno sofinancirala Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Vsa dela so bila izvedena v okviru kulturnovarstvenih pogojev, ki jih je podal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Novo mesto. Zavod je ob začetku del, po odstranitvi stare muzejske zbirke, opravil sondiranje sten in stropov v pritličju stavbe. V dveh prostorih je bila dokaj dobro ohranjena poslikava na stropu, stene pa so bile že tolikokrat predelane, tako da se poslikave niso mogle rekonstruirati. Izjema je bil le večji prostor, kjer je bila v enem delu dobro ohranjena šablonska poslikava. Zato je bila izvedena rekonstrukcija tako, da dopolnjuje muzejsko predstavitev in vsaj v enem delu obudi spomin na bivanjsko kulturo trškega prebivalstva na prehodu iz 19. v 20. stoletje.

Gradbena dela, ki so bila opravljena v pritličju in kleti, so bila izvedena za odpravo vlage v pritličnih prostorih. V delu stavbe so bile urejene nove sanitarije za obiskovalce, saj stare niso več zadoščale sodobnim zahtevam. Ob tem je bilo urejeno tudi centralno ogrevanje, ki zagotavlja ustrezno temperaturo v celi hiši, kar do sedaj ni bilo mogoče. Zaradi lažjega dostopa in ustrezne prometne varnosti je bil urejen nov vhod v razstavne prostore iz vrta. Glavni vhod, ki je obrnjen na cesto služi le ob posebnih priložnostih in kot vhod za invalide.

Ob hiši je bil urejen tudi vrt. Odstranjen je bil že prej delno porušen gospodarski objekt. Na tako izpraznjenem prostoru so bila postavljena igrala, ki omogočajo predvsem mlajšim obiskovalcem, da skozi igro spoznavajo pesnika in njegovo delo. Namesto večinoma posušenega sadnega drevja je bilo zasajeno novo sadno drevje. Prostor ob hiši omogoča zadrževanje večjih skupin obiskovalcev in tudi posamezne manjše prireditve na prostem.

Na pročelju hiše so vzdane tri spominske plošče, ki so posvečene pesniku Otonu Župančiču, viniškemu šolniku Franju Lovšinu in 5. Prekomorski brigadi, ki je prav v Vinici aprila 1945 stopila na slovenska tla.

Slika 7: Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici (arhiv RIC Bela krajina, 2015)

6.2. Usmeritve za celovito ohranjanje spomenika in način izvajanja njegovega varstva

6.2.1. Pregled kulturnih vrednot, ki jih je posebej treba ohranjati in razvijati:

- varuje se arhitektura kot celota ter posamezni arhitekturni členi in prvine, ki pričajo o avtentičnosti stavbe in njeni kontinuiteti,
- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, barve fasad, fasadni detajli),
- funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora.

V zemeljske plasti se posega smiselno in le ob najnujnejših delih, popravilih, rekonstrukcijah. Rezultate arheoloških raziskav je potrebno upoštevati in jih smiselno implementirati v projekte.

SHOŽ je vsekakor zelo pomembna stavba v naselju Vinica in predstavlja eno od stranic ceste, ki vodi do vaškega trga.

S prenovo in dopolnitvijo vrta ter programsko oživitvijo javno dostopnega vrta bo naselje dobilo ustrezen reprezentativni prostor za dogodke in prireditve ob sami hiši. Na vrtu bo umeščena večnamenska prireditvena ploščad s terasastimi sedišči, ki bodo izvedena sonaravno in se bodo smiselno prilagajala terenu. Pri tem se poskuša ohraniti čim več zelenih površin in presadi obstoječa sadna drevesa.

VII. STRATEŠKI IN IZVEDBENI CILJI UPRAVLJANJA

7.1. Vizija obnove in revitalizacije Spominske hiše Otona Župančiča

Vizija obnove in revitalizacije SHOŽ je urediti objekt in okolico kot kulturno izobraževalno točko, privlačno za domačine in obiskovalce, ki bo kakovostno in trajnostno dopolnila življenjsko okolje z atraktivnimi kulturnimi in turističnimi vsebinami na območju Bele krajine, Republike Slovenije in širše.

SHOŽ je ena najbolj pomembnih stavb na Vinici in v Beli krajini. Z umeščanjem novih posodobljenih vsebin v delno prenovljeno pritličje in popolnoma prenovljeno prvo nadstropje ter zunanji vrt bo okrepljeno javno in družabno življenje, kjer bo SHOŽ postala pomembna kulturno izobraževalna ustanova in turistična destinacija, ki bo dostopna različnim ciljnim skupinam.

Vizija vključevanja kulturnih dejavnosti v lokalno turistično ponudbo bo temeljila na povezovanju bogate literarne, zgodovinske in etnološke dediščine Bele krajine z modernimi pristopi k predstavitvi in ohranjanju kulturne dediščine. SHOŽ bo s tem postala središče, ki bo ponujalo različne kulturne vsebine – kulturno-literarne večere, delavnice, razstave, izobraževalne programe za otroke in odrasle ter interaktivne dogodke, povezane z življenjem in delom pesnika Otona Župančiča. Z vključevanjem lokalnih umetnikov, literatov in zgodovinarjev se bo hiša razvila v kulturno središče, ki bo aktivno prispevalo k ohranjanju in razvoju kulturnega življenja na tem območju in širše. Z razglasitvijo Župančičevega leta ob 150-letnici njegovega rojstva leta 2028 bo SHOŽ umeščena v osrednje mesto na izobraževalno kulturnem zemljevidu Slovenije.

Poleg tega se bo SHOŽ povezovala z drugimi turističnimi lokacijami Bele krajine in širše, kot so krajinski parki, kulturne poti in pohodne poti, s čimer se bo soustvarjala celovita in privlačna turistična ponudba. Programi bodo zasnovani tako, da bodo privlačni tako za domače kot tuje obiskovalce, ki bodo poleg zgodovinskih in kulturnih vsebin uživali tudi v naravnih lepotah regije.

S takšno vizijo bo SHOŽ postala ključni akter pri ustvarjanju prepoznavne kulturne in turistične identitete Bele krajine, kar bo prispevalo k oživitvi regije in privabljanju širšega kroga obiskovalcev, ki iščejo avtentične in kulturno bogate izkušnje.

7.2. Strateški cilji

S ključnimi strateškimi cilji se stremi k ohranjanju kulturnega spomenika ter njegovemu vključevanju v kulturno-turistično ponudbo kraja, hkrati pa se povezuje z lokalnim okoljem in potrebami lokalne skupnosti. Poseben poudarek bo dan na izboljšanje fizične in digitalne dostopnosti, s čimer se bo omogočila večja vključenost dediščine v informacijsko družbo ter širša promocija in lažji dostop do kulturno-izobraževalnih vsebin.

Prizadevanja so osredotočena tudi na izboljšanje kakovosti življenja v lokalni skupnosti. Ohranjanje kulturne dediščine in spodbujanje kulturnih dejavnosti igrata pomembno vlogo pri bogatenju lokalnega kulturnega okolja, kar odpira nove možnosti sodelovanja z

gospodarstvom, društvu in drugimi deležniki. Skupaj se bodo gradile povezave, ki omogočajo trajnostni razvoj SHOŽ kot osrednjega simbola kulturne identitete kraja in regije.

Z izvajanjem aktivnosti se sledi naslednjim strateškim ciljem:

- Spodbujati različno uporabo SHOŽ kot najpomembnejše kulturne dediščine v občini Črnomelj ter izkoristiti njen potencial.
- Izboljšati fizično in digitalno dostopnost do SHOŽ kot najpomembnejše kulturne dediščine Bele krajine in celotne Slovenije.
- Izboljšati kakovost življenja z ohranjanjem dediščine in spodbujanjem kulturnih dejavnosti.
- Vključevati dediščino v informacijsko družbo.
- Spodbujati načrtno in usmerjeno sodelovanje med deležniki s skupnimi cilji - spodbujati razvojne možnosti objekta s podporo gospodarstva, društev in lokalne skupnosti.
- Varovati zgodovinsko dediščino kraja.
- Ob 150-letnici rojstva Otona Župančiča razglasiti leto 2028 za Župančičevo leto na državni ravni.

7.3. Izvedbeni cilji projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« za obdobje od leta 2024 do junija 2028

Izvesti projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« do junija 2028, katerega izvede lastnik objekta, to je Občina Črnomelj.

7.4. Izvedbeni cilji Programa dela za obdobje od julija 2028 do julija 2033

Javni zavod RIC Bela krajina, upravljavec SHOŽ in nosilec dejavnosti v spomeniku, bo zasnoval letne vsebinske programe, ki bodo vključevali raznolike aktivnosti, ki ne le ohranjajo kulturno dediščino, ampak jo tudi prilagajajo potrebam sodobnih obiskovalcev ter lokalne skupnosti. Med osrednjimi cilji je zagotavljanje kakovostnih vsebin, ki naslavljajo različne kulturno-izobraževalne potrebe.

Posebna pozornost bo namenjena izobraževalnemu programu za otroke, razstavnemu programu, literarno-gledališkemu in glasbenemu programu, kulturno-turističnemu programu, počitniškim delavnicam ter muzejskim akcijam.

S pomočjo digitalnih in turističnih vsebin ter z novo pridobljenim zunanjim prizoriščem se bo neposredno vplivalo na povečanje števila dogodkov, obiskovalcev ter izboljšanje celotne uporabniške izkušnje.

S turističnimi vodenji in razvojem ponudbe za specifične ciljne skupine bo obiskovalcem omogočeno poglobljeno spoznavanje Župančičevega življenja in dela, medtem ko bo digitalizacija vsebin omogočala edinstvena doživetja.

Program dela naslavlja izvedbene cilje kot sledi:

- Zagotavljati izvedbe kakovostnih vsebin s poudarkom na izobraževalnem programu za otroke, razstavnem, literarno-gledališkem, glasbenem in kulturno-turističnem programu, počitniškimi delavnicami in raznimi muzejskimi akcijami.
- Zagotoviti digitalne in turistične vsebine.
- Povečati število dogodkov in prireditev.
- Povečati število obiskovalcev.
- Zagotoviti dodatna vodenja v objektu.
- Razviti ponudbo za posamezne ciljne skupine.
- Zagotoviti posebne izkušnje pri obiskovalcu prek digitalizacije kulturno turističnih produktov.
- Zmanjšati sezonskost obiska in podaljšati povprečno dobo bivanja turista v destinaciji.
- Zagotoviti popestritve kulturno turistične ponudbe v destinaciji in Sloveniji.
- Varovati lokalno dediščino kraja in zagotoviti ustrezno interpretacijo vsebine.

VIII. UPRAVLJAVSKA STRUKTURA IN PRISTOJNOSTI

Zakon o varstvu kulturne dediščine upravljanje definira tako: »upravljanje« je izvajanje nalog, ki so potrebne za izpolnitev namena, zaradi katerega je bila stvar razglašena za spomenik, in obsega predvsem vodenje in organiziranje vzdrževanja, uporabe, dostopnosti, predstavitve javnosti in spremljanje stanja.

8.1. Upravljaivec

Upravljaivec SHOŽ je javni zavod RIC Bela krajina. RIC Bela krajina opravlja funkcijo upravljavca in nosilca dejavnosti na podlagi ustanovitvenega akta javnega zavoda ([Odlok o ustanovitvi Razvojno informacijskega centra Bela krajina](#)). V vodilni turistični destinaciji Bela krajina deluje kot vodilna destinacijska organizacija za management in promocijo (DMO) ter koordinator med različnimi turističnimi ponudniki v destinaciji ter belokranjskimi zavodi na področju turizma.

RIC Bela krajina, katerega ustanovitelj je Občina Črnomelj, skrbi za promocijo in pospeševanje razvoja turizma in podjetništva v občini Črnomelj in Beli krajini. Slednji tako nastopa kot upravljaivec in nosilec dejavnosti, ki potekajo v SHOŽ. Kot krovna organizacija nastopa samostojno, pri čemer v stalni sinergiji in sodelovanju z drugimi partnerji organizira in izvaja kulturne, umetniške in druge dogodke, s ciljem razvoja, promocije in izvedbe kulturno turističnih vsebin in z njimi povezanimi doživetji.

Program dela je zasnovan kot prilagodljiv dokument, ki omogoča spremljanje in izvajanje posameznih ukrepov, doseganje ciljev in rezultatov ter obenem omogoča sprotne prilagajanje novim situacijam in morebitnim spremembam. Na osnovi tega potrjenega dokumenta, se pripravi podroben program vsebin, ki bodo vključene v letne programe dela, ki jih sprejema upravljaivec.

Osnovni namen celotne dejavnosti je oblikovanje celovite kulturno turistično prireditvene ponudbe na dotični lokaciji z namenom dviga kakovosti turistične ponudbe v občini Črnomelj in destinaciji Bela krajina. Z izvedbo kakovostnega in raznolikega programa za različne starostne skupine se zagotoviti dostopnost kulturnih dobrin iz raznovrstnih področij, ki tako strukturirano zajemajo glasbene, likovne, uprizoritvene, izobraževalne, turistične in digitalne

vsebine. Z izvedbenimi programi se bo tako obenem tudi trajnostno dopolnilo življenjsko okolje z atraktivnimi vsebinami na območju Bele krajine, Republike Slovenije in širše. S tem bo vplivalo na dvig ozaveščenosti o kulturnem in zgodovinskem pomenu Otona Župančiča, SHOŽ in njegove pomembnosti za slovensko literaturo.

Z umeščanjem kakovostnih vsebin v prenovljen objekt in okolico bo okrepilo javno in družabno življenje lokalnega prebivalstva, ter ciljnim skupinam ponudilo zanimive vsebine, s čimer bo SHOŽ postala pomembna središčna, turistična in kulturna točka.

8.1.1. Naloge upravljavca

- Izvajanje Programa dela od julija 2028 do julija 2033.
- Sprejemanje in izvajanje letnega programa dela.
- Pripravljanje letnega poročila.

8.1.2. Pristojnosti ter procesi sprejemanja in izvajanja odločitev

Program dela pripravi upravljavec v sodelovanju z Občinsko upravo Občine Črnomelj. Program dela sprejme Občinski svet Občine Črnomelj za obdobje petih let s pričetkom julij 2028 do julij 2033.

IX. UKREPI ZA VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

Objekt SHOŽ se nahaja na območju, na katerem je možna ogroženost z naravnimi in drugimi nesrečami. Občina Črnomelj ima na podlagi ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v celoti izdelane načrte zaščite in reševanja za potres, pojav posebno nevarnih bolezni pri živalih, jedrsko ali radiološko nesrečo in teroristični napad s klasičnimi sredstvi. Izdelani so delni načrti zaščite in reševanja za velike požare v naravnem okolju, nesreče z nevarnimi snovmi, pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh, železniško nesrečo, nesreče zrakoplova. Glede na nizko oceno ogroženosti občina nima izdelanih načrtov zaščite in reševanja za nesreče: požari na objektih, poplave, žled in pozeba, suša, neurje. Opredeljene ima predloge za izvajanje zaščitno reševalnih aktivnosti.

V skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št., 51/2006 UPB1, 97/2010, 21/2018- ZN Org in 117/22) se na področju zaščite in reševanja izvaja več ukrepov in nalog s katerimi se lahko prepreči nevarnost nastanka nesreče oziroma s katerimi se lahko zmanjša škodljive posledice nesreče.

Tabela 2: Pregled ukrepov in nalog zaščite in reševanja

Potres	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja
Glede na stopnjo potresa bi na stavbi lahko nastale različne poškodbe objekta.	<ul style="list-style-type: none"> - Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi - Evakuacija morebitnih obiskovalcev - Zaščita kulturne dediščine - Ocena poškodovanosti in uporabnosti stavbe 	<ul style="list-style-type: none"> - Tehnično reševanje zasutih v ruševinah - Nujna medicinska pomoč - Psihološka pomoč
Pojav posebno nevarnih boleznih živali	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja
Nevarni so izbruhi posebno nevarnih nalezljivih boleznih pri hišnih ljubljenceh, katere razglasijo pristojne veterinarske službe.	<ul style="list-style-type: none"> - Biološka zaščita - Prepovedan vstop za živali v objekt 	<ul style="list-style-type: none"> - Dekontaminacija - Prva veterinarska pomoč
Jedrska ali radiološka nesreča	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja
Velja splošna ogroženost.	<ul style="list-style-type: none"> - Radiološko-kemično-biološka zaščita - Evakuacija - Izključitev prezračevanja prostorov 	<ul style="list-style-type: none"> - Dekontaminacija - Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje
Teroristični napad s klasičnimi sredstvi	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja
Velja splošna ogroženost.	<ul style="list-style-type: none"> - Zavarovanje kraja dogodka - Aktiviranje Policije in vseh reševalnih služb - Gradbeni in drugi tehnični ukrepi - Evakuacija morebitnih obiskovalcev - Zaščita kulturne dediščine - Ocena poškodovanosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Tehnično reševanje zasutih v ruševinah - Nujna medicinska pomoč - Psihološka pomoč
Veliki požari v naravnem okolju	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja
Glede na lego objekta ni pričakovati ogroženosti objekta zaradi požara v naravi.	<ul style="list-style-type: none"> - Obveščanje - Alarmiranje - Začasni umik - Evakuacija - Zavarovanje infrastrukturnih naprav in napeljav - Zaščita kulturne dediščine 	<ul style="list-style-type: none"> - Gašenje in reševanje ob požarih - Reševanje ljudi in živali - Prva medicinska in veterinarska pomoč - Reševanje premoženja
Nesreče z nevarnimi snovmi	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja

Glede na količine prisotnih nevarnih snovi v objektu, katere so v količinah ki so primerna za posamezna gospodinjstva ni pričakovati posebnih nevarnosti zaradi nesreč z nevarnimi snovmi.	<ul style="list-style-type: none"> - Zavarovanje lokacije nesreče - Umik in evakuacija - Posebni preventivni tehnični ukrepi - Ekološka odstranitev nevarne snovi - Obveščanje javnosti - Sanacija 	<ul style="list-style-type: none"> - Odrejanje zaščitnih in sanacijskih ukrepov, jemanje vzorcev, - Umik zaposlenih in evakuacija obiskovalcev - Zapiranje dostopov do potencialno ogroženih območij, - Odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo ter uporaba tujega zemljišča za izvajanje ZRP - Ekološka odstranitev nevarnih snovi - Obveščanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi - Pomoč pri organizaciji in delu zdravstvenih organizacij pri izvajanju posebnih ukrepov
Pojav nalezljivih bolezni pri ljudeh	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja
Nevarni so izbruhi posebno nevarnih nalezljivih bolezni pri ljudeh, katere razglasijo pristojne službe (NIJZ).	<ul style="list-style-type: none"> - Obveščanje - Zagotavljanje materialno tehničnih in zaščitnih sredstev - Biološka zaščita - Prva pomoč in nujna medicinska pomoč - Uporaba zaščitnih sredstev v skladu z zahtevami NIJZ. - Upoštevanje navodil NIJZ glede obiska javnih zgradb 	<ul style="list-style-type: none"> - Informiranje javnosti - Obveščanje pristojnih služb o stanju - Razdeljevanje zaščitnih sredstev za opravljanje nujnih javnih služb - Izvajanje dekontaminacije - Razdeljevanje nujnih življenjskih potrebščin
Nesreče v železniškem prometu	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja
Ob stavbi ne poteka železniška proga, zato ni pričakovati železniške nesreče.	<ul style="list-style-type: none"> - Obveščanje pristojnih služb - Izvajanje nujnih ukrepov - Zagotavljanje materialno tehničnih in sredstev za nujne službe - Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev 	
Nesreča zrakoplova	Ukrepi zaščite in reševanja	Naloge zaščite in reševanja
Velja splošna ogroženost.	<ul style="list-style-type: none"> - Obveščanje pristojnih služb - Izvajanje nujnih ukrepov - Zagotavljanje materialno tehničnih in sredstev za nujne službe - Sprejem in oskrba poškodovanih 	<ul style="list-style-type: none"> - Tehnično reševanje iz ruševin - Gašenje - Psihosocialna pomoč prizadetim - Oskrba udeležencev v nesreči - Nudenje nujne medicinske pomoči - Logistična podpora

X. NAČRT AKTIVNOSTI S FINANČNIM OKVIRJEM

10.1 Projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« od 2024 do junija 2028

10.1.1. Aktivnosti projekta

Projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« je sestavljen iz sklopov:

a) Prenova in obnova objekta ter zunanje ureditve

Dela se bodo izvajala v kleti, pritličju, prvem nadstropju in v okolici objekta na parcelnih številkah *7/1 in 115/1, obe k. o. Vinica.

Objekt:

V kleti se sanira vlaga, posodobijo obloge in uredi garderobni del z večnamenskim prostorom.

V pritličju se recepcija preuredi v vetrolov z garderobo. Prva soba se preuredi v sprejemno pisarno s trgovino. Zbirka Bele krajine se prestavi na hodnik prvega nadstropja. Druga soba – Salon ostaja vsebinsko ista, restavrirajo se vhodna vrata iz ceste s klančino za gibalno ovirane osebe ter izvedejo se manjše dopolnitve opreme. Tretja soba – Oton Župančič v kulturnem spominu Slovencev – ostaja enaka z manjšimi dopolnitvami z digitalnimi vsebinami in opremo.

V objekt se pripelje optična povezava.

V prvem nadstropju se po odstranitvi razstave Zaslužni Belokranjci izvede sondiranje sten in stropov, saj se pričakujejo poslikave pod beleži. Glede na ohranjenost poslikav je potrebno predvideti rekonstrukcijo vsaj v enem prostoru. Ureditev prostorov in muzejska predstavitev mora biti usklajena z morebitnimi najdenimi poslikavami. Prostori se na novo prepleskajo oziroma osvežijo z beležem. Namestitev hladilnih naprav v nadstropju se izvede tako, da se zunanje enote namesti na podstrešje. Lokacijo notranjih enot se določi na podlagi rezultatov raziskav sten in stropov ter morebitnih ohranjenih poslikav. Ohranjajo se obstoječe talne površine, katere se zbrusijo in na novo premažejo. V celotnem prvem nadstropju se uredi in pripelje vso potrebno elektroinstalacijo, ki je potrebna za vizualizacijsko oziroma digitalno opremo. Prilagodijo se elektroinstalacije in telekomunikacijsko omrežje sodobnim potrebam digitalizacije. Preveri se razsvetljavo in se jo na določenih mestih dopolni oz. pojača z močnejšimi sijalkami oziroma novimi svetili. Zasnuje in nabavi se nova oprema za digitalizacijo prostorov in novih vsebin v objektu. Nova oprema se bo potrebovala za izvajanje aktivnosti, delavnic, izobraževalnih, literarno kulturnih dogodkov in predstavitev v objektu.

Izvede se sanacija strehe – zračna streha. Namen rekonstrukcije je zagotoviti dolgotrajno zaščito objekta in funkcionalno uporabo podstrešja v prihodnje. Oblika strehe se ohrani. Izvede se zamenjava kritine, kjer se uporabi enaka kot je obstoječa.

Obstoječa okna se zamenjajo z novimi, ki bodo narejena po vzoru obstoječih - termopanska. Ker so dimenzije oken v pritličju in nadstropju različne se izbere vzorec za pritličje in vzorec za

nadstropje. Vzorce za izdelavo novih oken se določi v sodelovanju s pristojnim konservatorjem.

Na fasadi bodo izvedena zgolj manjša restavratorska dela (popravilo), kjer bo to potrebno. Pričakuje se tudi, da bo potrebno popraviti zunanost stavbe – fasade okoli starih oken zaradi odstranitve le-teh in vgradnje novih replik (morebiten odpad beleža, odkrušitev ometa,..).

Okolica:

Na vrt izza hiše se umesti prireditveni prostor s sedišči, ki bodo izvedena sonaravno. To bo manjša večnamenska prireditvena ploščad s terasastimi sedišči, ki se bo čim bolj smiselno prilagodila terenu. Pri tem se bo poskušalo ohraniti čim več zelenih površin in presadilo obstoječa sadna drevesa.

Pri ureditvi okolice se trenutne vsebine (npr. čebelnjak, igrala) premaknejo, zaradi umestitve večnamenske prireditvene ploščadi. Z avtorjem trenutne postavitve igral je dogovorjeno, da se le ta lahko premestijo in dodatno umesti še nekaj igral.

Izboljša se dostopnost iz parkirišča, predvsem za gibalno ovirane osebe. Utrdi se zunanja makadamska pot, po kateri je moč iz spodnje strani priti do spominske hiše.

b) Vsebinske preнове v objektu

Klet:

Osvežene reprodukcije Župančičevih portretov (s podnapisi) na stenskih oblogah [Opcijsko je lahko na stenah tudi prostor za razstavljanje otroških risb, razstavišče pa sproti ureja upravljavec objekta.]

Pritličje:

SOBA 2 (SALON) - »Župančičev salon« postane vstopna soba razstave. Vsebina »Župančičeva knjižnica« se v digitalni obliki prenese v prvo nadstropje v sobo »Ciciban«.

SOBA 3 - Osrednja soba, ki predstavlja pesnikovo življenje in njegovo umetniško delo za odrasle, ostaja nespremenjena, z dvema manjšima dodatkoma v rubriki Župančičevo »posmrtno« življenje (nizka vitrina s pesnikovo posmrtno masko in interaktivna tablica za raziskovanje Župančičevih spomenikov ter ustanov in lokacij, poimenovanih po pesniku - na podlagi podatkovne baze, zbrane na ZRC SAZU).

Nadstropje:

HODNIK - Na hodnik se prenese vsebina iz pritlične postavitve »Župančičeva Bela krajina« (nekdanja Soba 1 iz pritličja), ki se na novo razpostavi. Osnovni poudarek ostaja enak (kolodajska Bela krajina) z Župančičevimi besedili o Beli krajini. Na strop se umesti kolodajska tapeta (breze). Na desno se z novo ilustracijo povabi obiskovalca, da vstopi v »Cicibanov svet« (4 sobe).

SOBA 1: »PISANICE« *Zajemala bo:*

- *Klasični razstavní del s stenskimi panoji (Pisanice in druga Župančičeva dela za otroke); vitrino z eksponati (originalne izdaje Pisanic, rokopisi ipd.); doda se mali zaslon na dotik za poslušanje pesmi.*
- *Multimedijski / digitalni del - »Ozvočene Pisanice«: v vitrino je vgrajen zaslon na dotik za poslušanje pesmi (obstoječe in nove zvočne interpretacije Župančičevih otroških pesmi iz Pisanic), nanj se priključi pet parov slušalk; »Listalnik«: samostojen zaslon na dotik, ki omogoča listanje po treh originalnih Župančičevih knjižnih izdajah za otroke (Pisanice, Ciciban, Sto ugank); »Vizualizirana poezija«: projektor in platno; osrednja digitalna inovacija sobe.*

SOBA 2: »CICIBAN« - *Zajemala bo:*

- *Klasični razstavní del s stenskimi panoji o zbirki Ciciban; vitrina z eksponati (originalne izdaje Cicibana, rokopisi ipd.); doda se zaslon na dotik za poslušanje pesmi.*
- *Multimedijski / digitalni del - »Ozvočeni Ciciban«: v vitrino je vgrajen zaslon na dotik za poslušanje pesmi (obstoječe in nove zvočne interpretacije Župančičevih otroških pesmi iz zbirke Ciciban), nanj se priključi pet parov slušalk (novih); »Hologram«: hologram Otona (na podlagi fotografije) in Cicibana (na podlagi nove ilustracije) z zasloni velikega formata; osrednja interaktivna digitalna inovacija sobe. S hologramsko prezentacijo lahko pokrijemo vrsto zanimivih vsebin, ki bodo na ta način pritegnile več pozornosti. **V primeru, ko govori Oton:** - Župančičev pesniški opus v digitalni obliki; - Župančič kot prevajalec (zlasti Shakespearja); - Župančič kot eden od četverice slovenske moderne; - Župančičeva knjižnica (iskalnik po knjigah, ki jih je imel pesnik v domači knjižnici); - Župančičevi rokopisi; - Spomeniki, posvečeni Župančiču; - Besedni oblaki (odrasla / otroška poezija); **V primeru, ko govori Ciciban,** lahko pokrijemo vrsto otroških pesmi in zlasti običaj jurjevanja ob Župančičevih pesmih na to temo.*

SOBA 3: »UGANKE« *Zajemala bo:*

- *Klasični razstavní del s stenskimi panoji s poudarkom na Župančičevih ugankah – možno je ohraniti obstoječi pano z ugankami iz sosednje sobe; vitrina z eksponati (ta vitrina je brez zaslona na dotik).*
- *Multimedijski / digitalni del - »Uganke«: tekmovalna igra reševanja Župančičevih ugank z multimedijško polico osrednja interaktivna digitalna inovacija sobe.*

SOBA 4: »MEHURČKI« - Soba bo kot doslej služila za otroške delavnice; na mestu, kjer je bila doslej razstavna vitrina, se napravi večja omara z drsnimi vrati; na drsna vrata se umesti nova ilustracija (»Mehurčki«); na mesto, kjer je bil doslej ugankarski pano, pa se prestavijo »Želje belokranjskega dečka« (iz Sobe 1 pritličja).

c) **Razvoj turističnih produktov**

Prenovljena SHOŽ bo ponujala atraktivna doživetja iz novo razvitih turističnih produktov kot sledi:

Turistični produkt 1: Župančičev svet skozi pesnikova očala

Doživetje bo vključevalo izvedbo delavnice, ki bo lahko dopolnilna ponudba ogledu SHOŽ ali pa sestavni del animacijskega vodenja, ki vključuje nove digitalizirane vsebine SHOŽ. Vsebinsko se bo navezovala na življenje in delo pesnika, obiskovalci pa bodo spoznavali njegov svet skozi igro ter se ob koncu doživetja vživeli v vlogo pesnika. Kulturno turistični produkt bo na voljo obiskovalcem skozi celo leto.

V okviru oblikovanja produkta bo izdelana doživljajska skripta za izvedbo delavnice, izobraževanje vodnikov/animatorjev, testiranje in fotografiranje produkta.

Ciljne skupine: šole, družine z otroki

Turistični produkt 2: Čaša opojnosti

S produktom bomo zastavili celostno animacijsko vodenje po SHOŽ, ki bo vključevalo ogled hiše, nove digitalizirane vsebine, branje poezije in pokušino, ki jo bomo organizirali v prenovljeni kleti ali na prostem na novo urejenem vrtu pred hišo. V okviru oblikovanja produkta bo izdelana skripta z oblikovano vsebino in animacijskimi elementi za interakcijo z udeleženci ture, izobraževanje za vodnike, testiranje in fotografiranje produkta.

Pri izvajanju produkta bomo sodelovali z lokalnimi ponudniki, s čimer bomo posledično vplivali na povezovanje lokalne turistične ponudbe ter s tem ponudnikom posledično omogočali večjo dodano vrednost lastnega poslovanja. Kulturno turistični produkt bo na voljo obiskovalcem skozi celo leto.

Ciljne skupine: zaključene skupine, pari/manjše skupine z zanimanjem za pesništvo, literarno zgodovino in kulturni turizem.

10.1.2. Časovnica izvedbe projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«

Navedeni projekt se izvede v obdobju štirih let (avgust 2024 – junij 2028).

Tabela 3: Pregled izvedbe delovnih sklopov po letih

	Delovni sklopi	2024	2025	2026	2027	2028
1.	Priprava investicijske dokumentacije	x				
2.	Priprava IDP in PZI	x				
3.	Obnovitvena dela			x	x	
4.	Vrt s ploščadjo in terasastimi tribunami				x	
5.	Nabava opreme				x	
6.	Digitalizacija			x	x	
7.	Vsebinski del zbirke			x	x	
8.	Promocija in trženje, priprave na leto Otona Župančiča		x	x	x	x

10.1.3. Zagotavljanje finančnih sredstev za projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«

- Sredstva za projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet« se bodo zagotovila iz uspešno pridobljenega projekta na Javnem razpisu za izbor operacij "Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem – kohezijska regija Vzhodna Slovenija" (JR-EKP-KS 2024-28) (avgust 2024) in lastnih sredstev Občine Črnomelj. Občina preko javnih razpisov in drugih načinov pridobivanja sredstev išče dodatne možnosti financiranja obnove in vzdrževanja objekta.

Tabela 4: Finančni okvir za izvedbo projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«

Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet	Proračun 2024	Proračun 2025	Proračun 2026	Proračun 2027	Proračun 2028	Skupaj
Občina Črnomelj	12.906,56	36.065,58	36.065,58	36.065,58	104.896,73	226.000,03
R Slovenija	25.393,44	163.934,42	163.934,42	163.934,42	476.803,27	993.999,97
Skupaj	38.300,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	581.700,00	1.220.000,00

10.2. Program dela Spominske hiše Otona Župančiča od julija 2028 do julija 2033

10.2.1. Program aktivnosti oz dejavnosti od julija 2028 do julija 2033

Po uspešno zaključenem projektu bo SHOŽ omogočena nadgradnja svojega delovanja v smeri prezentacije življenja in dela velikega umetnika Otona Župančiča.

Cilj petletnega programa, ki zajema obdobje od julija 2028 do julija 2033, je nadaljnji razvoj vsebin in dejavnosti, ki bodo prispevale k povečanju prepoznavnosti SHOŽ kot osrednjega kulturnega in turističnega središča Bele krajine ter hkrati utrjevale njen položaj na širšem kulturnem zemljevidu Slovenije.

Program je zasnovan na podlagi jasno določenih ciljev, ukrepov in kazalnikov, ki bodo omogočili merjenje uspešnosti izvedenih aktivnosti. Poudarek je na tematsko zasnovanih programih, ki bodo vključevali izobraževalne, literarne, glasbeno-gledališke in turistične vsebine. Nadaljevanje tesnega sodelovanja z lokalnimi ustanovami, društvi in šolami bo ključnega pomena za krepitev vezi z lokalno skupnostjo, medtem ko bodo mednarodna partnerstva omogočila širši doseg in promocijo.

Tabela 5: Program aktivnosti oz. dejavnosti z zastavljenimi cilji, ukrepi in kazalniki

Vrsta programa	Cilj	Ukrep	Kazalniki
Muzejske akcije	Spodbuditi zanimanje za obisk SHOŽ	Vključitev v največjo promocijsko akcijo muzejev »Poletna muzejska noč«	Število izvedenih dogodkov Število obiskovalcev Število medijskih objav
	Zagotoviti kakovostne vsebine	Izvedba brezplačnih vodenj ob posebnih priložnostih (Mednarodni dan muzejev, Ta veseli dan kulture, Prešernov dan, obletnica rojstva O. Župančiča)	
	Omogočiti obiskovalcem brezplačen vstop		
	Pritegniti nove obiskovalce v SHOŽ	Organizacija dogodkov ob 150 -letnici pesnikovega rojstva	

		Izvedba kakovostnih dogodkov Sodelovanje z različnimi deležniki	
Počitniške delavnice	Izvedba delavnic v času šolskih počitnic Zagotoviti kakovostne vsebine za počitniške otroke Spodbuditi zanimanje za obisk SHOŽ Izboljšati poznavanje dediščine Povečati število obiskovalcev	Sodelovanje z lokalno skupnostjo Razvoj kreativnih in poučnih delavnic	Število izvedenih delavnic Število obiskovalcev
Izobraževalni programi za otroke	Zagotoviti kakovostne vsebine za šolske otroke Spodbuditi zanimanje za lokalno dediščino	Sodelovanje z lokalnimi šolami za pripravo pedagoških programov prilagojenim starostnim skupinam	Število šolskih skupin
Izobraževalni program za odrasle	Zagotoviti kakovostne vsebine Spodbuditi zanimanje za obisk SHOŽ	Organizacija predavanj z vsebino literarne dediščine Otona Župančiča in njegovih sodobnikov Organizacija literarnega simpozija ob 150-letnici Otona Župančiča	Število obiskovalcev Število izvedenih predavanj
Razstavni program	Zagotoviti izvedbo kakovostnih razstav Obogatiti kulturno ponudbo SHOŽ Povečati število obiska	Organizacija tematskih razstav Sodelovanje z drugimi muzeji in umetniki pri pripravi gostujočih razstav Javna objava likovnega natečaja – poziv šolam	Število razstav Število obiskovalcev razstav Število sodelovanj z različnimi deležniki Število medijskih objav
Literarno – gledališki program	Zagotoviti izvedbo kakovostnih predstav Obogatiti kulturno ponudbo SHOŽ Oživeti literarno dediščino pesnika skozi gledališke predstave in različne literarne dogodke Spodbuditi zanimanje za obisk SHOŽ	Organizacija gledaliških predstav Sodelovanje z lokalnimi kulturnimi institucijami in ponudniki Sodelovanje s šolami, gledališkimi skupinami za pripravo predstav, ki temeljijo na dramskih besedilih in prevodih Otona Župančiča Organizacija literarnih dogodkov za otroke in odrasle	Število predstav Število obiskovalcev

<i>Glasbeni</i>	<p>Povečati število domačih in tujih obiskovalcev</p> <p>Obogatiti kulturno-turistično ponudbo SHOŽ</p>	<p>Sodelovanje z različnimi partnerji pri izvedbi dogodkov</p> <p>Organizacija glasbenih koncertov na zunanjem prizorišču SHOŽ</p>	<p>Število izvedenih dogodkov</p> <p>Število obiskovalcev</p> <p>Število medijskih objav</p>
<i>Kulturno-turistični program</i>	<p>Zagotoviti in promovirati kulturno-turistične produkte</p> <p>Desezonalizacija turističnega obiska</p> <p>Povečati število obiska</p> <p>Obogatiti kulturno-turistično ponudbo SHOŽ</p>	<p>Sodelovanje z različnimi deležniki (turistična društva in zavodi, kulturne institucije, društva...)</p> <p>Organizacija literarnega Župančičevega festivala »Za vse, a ne za vsakogar«</p> <p>Sodelovanje z lokalnim športno turističnim društvom pri organizaciji pohoda – Župančičeva pot</p> <p>Obogatitev kulturne poti – Župančičeva pot</p> <p>Izvedba kulturno-turističnih produktov</p> <p>Razvoj tematskih spominkov in izdelkov za prodajo v muzejski trgovini</p> <p>Dežurstvo in vodenje Turistične informacijske točke v SHOŽ za potrebe turizma Bele krajine</p>	<p>Število prodanih kulturno-turističnih produktov</p> <p>Število prodanih izdelkov v muzejski trgovini</p> <p>Število obiskovalcev</p> <p>Stopnja zadovoljstva obiskovalcev – anketni vprašalnik</p>

10.2.2. Vključevanje v turistično ponudbo

- Razvoj tematskih turističnih poti, povezanih s SHOŽ.
- Promocija kulturnih dogodkov v lokalnih in regionalnih turističnih vodičih.
- Povezovanje z drugimi turističnimi atrakcijami v okolici.

10.2.3. Vzdrževanje Spominske hiše od julija 2028 do julija 2033

Po juliju 2028 se izvajajo redni pregledi stanja objekta in naprav v skladu z veljavnimi predpisi in standardi. Redno se vzdržuje in čisti prostore objekta, opremo, naprave in njegovo okolico. Za redno in investicijsko vzdrževanje bosta upravljavec in Občina Črnomelj zagotavljala sredstva in izvajala nadzor nad stanjem objekta, naprav in opreme.

Postavitev turistične infrastrukture – izdelana se načrt postavitve turistične infrastrukture in izvedba v skladu s prioriteta.

Skrb za enake možnosti in dostopnost do objekta – pozornost se posveča tudi gibalno oviranim osebam.

Monitoring prireditev in dogodkov – namen ukrepa je spremljanje števila prireditev za ugotavljanje potreb po dodatnih programih in dejavnostih. Upravljaivec vodi evidenco ter koordinira morebitne dogodke, ki jih na začetku leta ni evidentiral. Enkrat letno se pripravi analizo podatkov in poročilo, ki je sestavni del letnega poročila z ugotovitvami ter predlogi za nadaljnje usmerjanje obiska.

Informiranje javnosti – glede na množičnost organiziranih dogodkov na območju kulturnega spomenika, se zagotovi redno obveščanje javnosti.

10.2.4. Vsebinska utemeljitev programskih aktivnosti

Zasnovane programske aktivnosti v SHOŽ so utemeljene na cilju ohranjanja in promocije kulturne dediščine, hkrati pa se osredotočajo na prilagajanje potrebam sodobnega obiskovalca in lokalne skupnosti.

Programske aktivnosti bodo skrbno zasnovane z namenom, da obogatijo kulturno življenje ter spodbujajo zanimanje za literaturo, umetnost in kulturno izobraževalni turizem. Aktivnosti bodo primerne za različne ciljne skupine. Vključevale bodo raznolike izobraževalne programe, in sicer delavnice, literarne in glasbene večere, razstave ter druge kulturne prireditve, ki bodo obiskovalcem omogočale poglobljeno spoznavanje Župančičevega dela in življenja.

Muzejske akcije

Muzejske akcije predstavljajo pomemben del programa v SHOŽ, saj pritegnejo širšo javnost in ponujajo priložnost za izvedbo kreativnejše vsebine. Prav tako z brezplačnim vstopom omogočajo dostopnost širšemu segmentu obiskovalcev. Večina muzejskih akcij je razpisana na državnem nivoju. Z vključitvijo SHOŽ v program kot so Poletna muzejska noč, Mednarodni dan muzejev, Ta veseli dan kulture idr., se pridobi na dodatni promociji in prepoznavnosti literarne dediščine Otona Župančiča. S pridobitvijo novih digitaliziranih vsebin, prostorov in dodatnega zunanjega prizorišča, bo izvedba programa še lažje izvedljiva in dostopnejša večji skupini obiskovalcev.

Počitniške delavnice

S počitniškimi delavnicami se bo spodbujalo zanimanje otrok za obisk SHOŽ in družinam ponujalo vsebino za otroke izvenšolskih dejavnosti. Delavnice bodo izvedene tematsko, izobraževalno in kreativno. Vzpostavljeno bo sodelovanje z zunanjimi izvajalci in spodbujalo ohranjanje dediščine. En sklop delavnic bo usmerjen v literarno dediščino pesnika (npr: kreativno pisanje, branje Župančičeve poezije, spoznavanje Župančiča skozi igro itn) ter drugi sklop delavnic, ki bo zasnovan na način, da bodo otroci pridobili različna znanja iz področja umetnosti ter lokalne kulturne dediščine.

Izobraževalni programi za otroke

Zagotovile se bodo kakovostne vsebine za šolske skupine. Poleg rednega programa, ki se ga že izvaja za šole, se bo v sodelovanju z lokalnimi šolami oblikoval pedagoški program, prilagojen posameznim starostnim skupinam. Vsebine bodo prilagojene šolskemu učnemu načrtu. S prenovo in razširitvijo razstave v SHOŽ bodo na voljo nove, otrokom in mladostnikom bolj privlačne vsebine, ki bodo zasnovane interaktivno in multimedijsko.

Izobraževalni programi za odrasle

Župančičeve pesmi za odrasle so zbrane v petih pesniških zbirkah (Čaša opojnosti, Čez plan, Samogovori, V zarje Vidove in Zimzelen pod snegom). Njegova besedna genialnost je poleg nagovarjanja otrok, pomembno zaznamovala tudi življenja odraslih. Na pomen tega segmenta umetnikovega dela se bodo izvajala različna strokovna predavanja. Središčna vsebina bo Župančičeva literarna dediščina in njegovih sodobnikov. Ob 150-letnici pesnika bo organiziran simpozij v čast pesniku.

Razstavni, literarno–gledališki in glasbeni program

Izvedena bo postavitvev likovnih razstav, ki bodo obogatile kulturno vsebino SHOŽ in privabile širšo javnost. Gostujočo razstavo bo organizirana v sodelovanju z drugimi muzeji, drugimi institucijami in (lokalnimi) umetniki. V sklopu likovnega natečaja, ki bo razpisan kot poziv šolam, bodo razstavljeni nagrajeni izdelki. Tema natečaja bo povezana z življenjem in delom Otona Župančiča. Z literarno-gledališkimi dogodki se bo opozarjalo na pomemben vpliv gledališča v Župančičevem življenju. Glasbeni koncerti bodo organizirani v sodelovanju z različnimi partnerji, lokalnimi ter drugimi glasbenimi izvajalci, ki bodo izbrani glede na primernost in kakovost njihovega programa. Koncerti bodo ob primernih vremenskih pogojih izvajani na novem zunanem prizorišču.

Kulturno-turistični program

S preureditvijo pritličnega prostora (sprejemne pisarne in prve sobe) se bodo pridobili novi prostori, ki bodo primernejši za opravljanje tako muzejske kot turistične dejavnosti. Za potrebe razvoja destinacijskega turizma Bela krajina bomo v SHOŽ okrepili vodenje turistično informacijske točke. Na novo vzpostavljena muzejska trgovina bo omogočila razvoj muzejskih spominkov in izdelkov, ki bodo tematsko povezani z vsebino razstave. V program bosta vključena dva nova kulturno-turistična produkta, ki bosta vsebovala nove digitalne rešitve, in sicer *“Župančičev svet skozi pesnikova očala”* in *“Čaša opojnosti”*.

Župančičev festival

V Župančičevem letu 2028, ob 150-letnici rojstva pesnika, bo organiziran Župančičev festival z imenom *»Za vse, a ne za vsakogar«*, ki bo ponujal različne tematske delavnice, glasbene dogodke, kulinarčno ponudbo itd. S tovrstnim kulturno-turističnim programom se bo nagovarjalo predvsem obiskovalce in turiste, ki iščejo dodatno kvalitetno kulturno ponudbo (tudi) izven glavne turistične sezone.

Povabljeni partnerji pri organizaciji in izvedbi dogodkov festivala: ŠTD Vinica, KUD Oton Župančič Vinica, KS Vinica, Knjižnica Črnomelj, Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj,

Občina Črnomelj, gostinci in druga številna društva, zavodi in zainteresirani deležniki lokalnega okolja ter širše.

10.2.5. Finančni okvir za aktivnosti in vzdrževanje SHOŽ od julija 2028 do julija 2033

Finančno vzdržnost bo zagotavljal s proračunom lastnik kulturnega spomenika Občina Črnomelj, ki se bo zavezal zagotavljati denarna sredstva, s katerimi bo omogočil stalno kritje izdatkov za financiranje dejavnosti v celotnem (petletnem) referenčnem obdobju po zaključku projekta. Sredstva za organizacijo in izvajanje programskih vsebin se dodatno zagotavljajo iz trženjske dejavnosti upravljavca in nosilca dejavnosti v SHOŽ (prihodek od vstopnin, prodaje blaga in storitev na trgu).

Upravljavec bo iskal dodatne možnosti financiranja izvajanja ciljnih programskih vsebin in zagotavljanja trajnosti projektnih rezultatov tudi preko javnih razpisov (državnih in EU) in drugih načinov pridobivanja sredstev.

Finančni okvir za aktivnosti in vzdrževanje SHOŽ od julija 2028 do julija 2033

Tabela 6: Ocena odhodkov v obdobju julij 2028 – julij 2033

Vrsta odhodka	1.7.-31.12. 2028	1.1.-31.12. 2029	1.1.-31.12. 2030	1.1.-31.12. 2031	1.1.-31.12. 2032	1.1.-30.6. 2033
Stroški dela zaposlenih	38.000	75.000	75.000	76.000	76.000	38.500
Obratovalni stroški	17.000	30.000	30.000	32.000	32.000	17.000
Stroški izvajanja letnega programa dela	30.000	40.000	40.000	42.000	42.000	22.000
Stroški promocije in oglaševanja	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000	10.000
Nepredvideni stroški*	1.700	3.000	3.000	3.200	3.200	1.700
SKUPAJ (v EUR):	96.700	168.000	168.000	173.200	173.200	89.200

*nepredvideni stroški znašajo 10% obratovalnih stroškov

Tabela 7: Ocena prihodkov v obdobju julij 2028 – julij 2033

Vrsta prihodka	1.7.-31.12. 2028	1.1.-31.12. 2029	1.1.-31.12. 2030	1.1.-31.12. 2031	1.1.-31.12. 2032	1.1.-30.6. 2033
Proračun Občine Črnomelj	43.600	88.900	82.400	81.100	74.600	31.650
Izvajanje lastne dejavnosti	33.100	59.100	65.600	72.100	78.600	42.550
Prodaja vstopnic (ogled SHOŽ)	29.500	53.100	59.000	64.900	70.800	38.350
Prireditve in dogodki	600	1.000	1.100	1.200	1.300	700
Prodaja izdelkov	3.000	5.000	5.500	6.000	6.500	3.500
Drugi viri financiranja (državni, EU razpisi, sponzorska sredstva)	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	15.000
SKUPAJ (v EUR):	96.700	168.000	168.000	173.200	173.200	89.200

XI. ZAGOTAVLJANJE DOSTOPNOSTI IN UPRAVLJANJE OBISKA

11.1. Zagotavljanje dostopnosti

Zagotavljanje dostopnosti spomenika in upravljanje obiska določa način predstavljanja spomenika javnosti, kriterije usposobljenosti subjekta za upravljanje, podaja izhodišča za upravljanje, usmerjanje obiska in območje obiska ter izhodišča za povečanje obiska spomenika. Za zagotovitev dostopnosti SHOŽ za ljudi z različnimi oblikami funkcionalnih omejitev, se bo v sprejemni pisarni namestila slušna zanka za gluhe in naglušne, ki ljudem z okvaro sluha omogoča dostop do informacij. Za enostaven in lahkoten dostop gibalno oviranim se bo na stranski vhod SHOŽ namestila klančina. Na voljo bodo VR očala, ki bodo namenjena obiskovalcem, ki zaradi različnih funkcionalnih omejitev ne bodo mogli obiskati celotne muzejske zbirke v hiši. Izboljšala se bo dostopnost iz parkirišča, predvsem za gibalno ovirane osebe. Utrdila se bo zunanja makadamska pot, po kateri bo moč iz spodnje strani priti do hiše. S tem se bo gibalno oviranim osebam zagotovilo, da se bodo na novo pridobljeni prireditveni ploščadi lahko udeležili različnih dogodkov in prireditev. V hiši se bo invalidnim osebam in spremljevalcu še naprej zagotavljal brezplačni obisk razstav.

11.1.1. Interpretacija dediščine javnosti

Eden glavnih ciljev sprejema obiskovalcev je kvalitetna uporabniška izkušnja obiskovalca SHOŽ ter njegova aktivna vključenost v kreativni proces interpretacije in predstavitve kulturne dediščine, in sicer:

a) **Z vodnikom ali interpretatorjem**

Predstavlja neposredno vodenje skupine turistov ali obiskovalcev skozi dediščino, pri čemer se v največji meri upošteva načelo aktivne participacije obiskovalca v sami predstavitvi. To dejansko pomeni predvsem poizvedovanje o izvoru obiskovalcev ter poskus integracije njegove (domače) dediščine in dediščine obiskanega prostora. Ker gre za ožjo obliko dediščine - literarna dediščina, se pri vodenju usmeri obiskovalca k razmišljanju o pomembnosti (slovenskega) jezika, umetnosti in kulture lastnega naroda. V vodenje se vključi branje Župančičeve poezije, ki bo interaktivno in prilagojeno na način, da obiskovalec ne občuti nelagodja, temveč je spodbujen k aktivnejši vlogi. Tukaj gre že za interpretacijo (literarne) dediščine, kjer se poleg prikaza vsebine razstav pojasni njen pomen in kontekst. Obiskovalcem se pomaga razumeti, zakaj je dediščina pomembna in kako jo lahko povežejo z današnjim časom.

b) **S samostojnim ogledom**

Razstava v SHOŽ bo zastavljena na način, da si jo bodo obiskovalci lahko ogledali (tudi) samostojno. Obiskovalci bodo lahko samostojno uporabili digitalne inovacije, ki jim bodo predhodno predstavljene s pomočjo vodnika v hiši. Na voljo bodo vsebine s tiskanimi publikacijami, tj. vodniki, zgibankami, brošurami ter multimedijskimi predstavitvami (interaktivni zasloni z audio-video vsebino) in digitalnimi viri kot so elektronske publikacije, internetna stran, virtualni ogledi idr.

c) **Ob specifičnih dogodkih**

Predstavitve dediščine, ki je vpeta v samostojni program rednih in izrednih prireditev ali dogodkov. Ob rednih prireditvah kot so kulturni praznik, občinski praznik, praznik krajevne skupnosti idr. se vključi možnost obiska in predstavitve spomenika (stalne razstave, zbirke ipd.) ter vodenja po objektu. Ista možnost se integrira ob izrednih

prireditvah, kot so vsakovrstna predavanja v organizaciji društev ali zavodov, otvoritve razstav, koncerti na odprtem ali zaprtem itd., torej ob vsaki večji koncentraciji ljudi.

d) Predstavitev dediščine šolskim skupinam

Program je prilagojen šolskim skupinam, kjer ima ključno vlogo vodnik oziroma interpretator. Vsebina se prilagodi starostni skupini otrok, in sicer ločeno za I., II. in III. triado osnovne šole ter posebej za srednje šole. Program je zasnovan tako, da se dopolnjuje z učnim načrtom šol, vendar še vedno odstopa od klasične šolske ure. Obogaten je z različnimi delavnicami, izobraževalnimi dogodki in digitalnimi vsebinami, ki omogočajo bolj interaktivno in poglobljeno izkušnjo.

11.1.2. Interpretator ali vodič

Interpretator ali vodič mora imeti določena formalna znanja kot tudi osebne lastnosti, s katerimi je sposoben pri obiskovalcu vzbuditi interes za dediščino obiskanega prostora.

Lastnosti interpretatorja ali vodiča zajemajo:

- Temeljito poznavanje življenja in del Otona Župančiča ter širšega zgodovinskega konteksta, v katerem je deloval in zgodovine Bele krajine (omogoča kvalitetno in zanimivo predstavitev).
- Razumevanje njegovega temeljnega poslanstva.
- Razumevanje psihologije obiskovalca in motiv obiska (prišel se je zabavati in naučiti).
- Sposobnost vživljanja, prepričevanja in prilagajanja skupini.
- Sposobnost simplifikacije in primerne artikulacije podajanja vsebine.
- Organizacijske sposobnosti in sposobnosti načrtovanja.

Njegov cilj mora biti vzbuditev interesa pri obiskovalcu, ki omogoči ponotranjenje dediščine obiskanega prostora. Minimalni predpogoj za interpretatorja ali vodiča je kompetentno obvladovanje enega izmed dominantnih evropskih jezikov: angleškega ali nemškega jezika. Za potrebe zagotovitve zadostne kvote interpretov in vodičev se izvedejo ustrezna izobraževanja in usposabljanja.

11.2. Upravljanje obiska

Osnovni namen monitoringa bo spremljanje obiska za ugotavljanje potreb po dodatnih programih in dejavnostih. Za pridobitev kvalitetnih podatkov bo upravljavec vodil mesečno evidenco obiska, ki zajema anketiranje oz. spremljanje zadovoljstva tako storitev kot tudi vsebin in dodatnih predlogov obiskovalcev (ter po potrebi tudi druge parametre).

Enkrat (1) letno se bo pripravila analiza podatkov in širše poročilo, ki bo predstavljalo sestavni del letnega poročila upravljavca z ugotovitvami ter predlogi za nadaljnji razvoj aktivnosti in povečanje obiska. Skladno z ugotovitvami (število in struktura obiskovalcev ter njihov odziv, časovno neustrezno razporejen obisk, ipd.) se bo izvajala evalvacija z ustreznimi ukrepi za preprečitev in omilitev negativnih vplivov, usmerjanje oziroma preusmerjanje, omejevanje obiska in predlogi morebitne nadgradnje.

Upravljanje obiska je neposredno vezano na naselje Vinica in občino Črnomelj. Cilj lokalne skupnosti je oživljeno in aktivno vaško jedro, ki ponuja kvalitetno bivanje za njegove prebivalce in atraktivne vsebine obiskovalcu, še posebej šolski populaciji. Da bi povečali interes za obiskovanje, je potrebno zagotoviti atraktivne vsebine, primerno vizualno podobo območja in kakovostne programske vsebine v objektu. Cilj programa dela je med drugim pritegniti ustrezne programske vsebine, ki bodo stavbo revitalizirale. Glede na značaj prostora, ki je

zasnovan v smislu javnega prostora, je za povezovanje dogajanj in možnosti, ki jih lokacija in prostor nudita, najbolj primerna kulturno-izobraževalna dejavnost.

Obiskovanje in doživljanje kulturnega spomenika SHOŽ je poleg varstva kulturne dediščine z varovanjem stavbe kakor podobe širšega prostora, raziskovanja ter vzgoje in izobraževanja eden od ključnih ciljev, ki prinaša multiplikativno korist tudi lokalnemu gospodarstvu in omogoča dodatno zaposlitveno možnost domačemu prebivalstvu. Interes je, da se z bogatejšo in interaktivno ter posodobljeno vsebino poveča zanimanje različnih skupin za obisk v okviru celovitega pristopa. Na obisk vsekakor vpliva vrsta, kakovost vsebin kot tudi frekventnost dogajanja.

11.2.1. Območje obiska

SHOŽ je s Sklepom o določitvi javne infrastrukture na področju kulture (URL. RS, št. 21/1995 z dne 14.4.1995) razglašena za javno infrastrukturo na področju kulture.

V letu 2023 je bilo v SHOŽ izvedenih sedemnajst (17) dogodkov. V spodnji tabeli je prikazan pregled dogodkov v letu 2023 po vrstah dejavnosti:

Tabela 8: Dogodki in prireditve, izvedene v letu 2023

Vrsta dejavnosti	Število dogodkov
Gledališke in lutkovne predstave	2
Likovna dejavnost	2
Literarna dejavnost	2
Otroške delavnice	8
Kulturni program	2
Muzejske akcije	1
SKUPAJ	17

Z obnovo objekta in okolice bo izvedba prireditev in dogodkov omogočena skozi celo leto. Po obnovi objekta, vsebin in ureditvi vrta se bo nabor dejavnosti za oživiljanje objekta lahko še dodatno povečal. Omogočena bo izvedba raznih dogodkov v smislu izobraževanj, predavanj ter kulturnih dogodkov.

11.2.2. Povečanje obiska

Z namenom povečanje obiska se dodatno uredi manjša zunanja večnamenska prireditvena ploščad s terasastimi sedišči, ki se čim bolj smiselno prilagajajo terenu in bo primerna za izvajanje kulturnih, izobraževalnih in zabavnih prireditev ter dogodkov, ki zagotavljajo primerno rabo kulturnega spomenika. Pri tem se poskuša ohraniti čim več zelenih površin in presadi obstoječa sadna drevesa. V sami stavbi se bodo prepletali izobraževalni in kulturni dogodki. Zagotavljati je potrebno udobje, prijetnost in dostop do informacij, torej v obiskovalca usmerjen pristop (ustrezna signalizacija, dostopi za gibalno omejene, prostori za počitek). Dvigniti je potrebno nivo storitev: ustrezna fizična ureditev, prijazno osebje, profesionalnost, odpiralni čas, možnost vodenja ali drugega načina.

Interes je povečanje števila prireditev in dogodkov na podlagi atraktivne in kakovostne kulturno izobraževalne vsebine.

Promocija in trženje

Priprava in izvajanje programa promocije in trženja bo predstavljalo stalno nalogo in aktivnost upravljavca oz nosilca dejavnosti. Izdelan bo plan promocijskih in trženjskih aktivnosti, s katerimi bo kulturni spomenik SHOŽ postal prepoznaven tako na slovenskem trgu kot tudi širše.

Te aktivnosti bodo vključevale sodelovanje s ključnimi kulturnimi in turističnimi institucijami, specializiranimi mediji in incoming agencijami ter sorodnimi organizacijami. S promocijskimi aktivnostmi se bo prvenstveno nagovarjalo domačega turista kot tudi turista bližnjih tujih trgov ter obiskovalcev, ki že bivajo v širši destinaciji ali pa so v tranzitu. Poseben promocijski segment bodo šolske skupine, ki se jih bo nagovarjalo ciljano.

V okviru promocije je predvidena uporaba celostne grafične podobe objekta (CGP), marketinškega načrta komuniciranja, promocijskih materialov, predstavitve prek študijskih tur ter digitalnega oglaševanja na socialnih omrežjih in širše.

Nova lastna spletna stran, na kateri bo predstavljena ponudba SHOŽ, bo izdelana v slovenskem in angleškem jeziku in bo zagotavljala preglednost po posameznih vsebinah. Zagotovljena bo tudi povezava s spletno stranjo destinacije. Zaradi lažje in dostopnejše komunikacije bo odprt profil na družbenem omrežju Instagram (IG), promocija in obveščanje pa se bosta nadaljevala tudi prek Facebooka (FB).

Glede na številne dogodke, ki bodo potekali v SHOŽ, bo redno obveščanje javnosti zagotovljeno prek lokalnih medijev (časopisi, TV, radio) ter na spletnih straneh Občine in destinacije.

Okrepitev konkurenčnosti in trženjske privlačnosti SHOŽ bo zagotovljena v okviru aktivnosti produktnega Združenja zgodovinskih mest Slovenije, katerega članica je Občina Črnomelj.

Promocijske aktivnosti in informiranje ciljnih skupin bodo potekali prek naslednjih kanalov in načinov:

- Lastna spletna stran SHOŽ.
- Digitalno oglaševanje in informiranje preko družbenih omrežij.
- Vsebinske predstavitve ponudbe in doživetij na spletnih predstavitev Občine Črnomelj, destinacije Bela krajina, STO, Združenja zgodovinskih mest Slovenije.
- Oglaševanje pri ponudnikih turističnih namestitev v destinaciji in širši regiji.
- Organizacije študijskih tur za turistične agencije, novinarje, vplivneže, blogerje.
- Distribucije lastnih tiskanih publikacij na promocijskih dogodkih ter dostopnost elektronske verzije zainteresirani publiki.
- Promocija in informiranje preko e-pošte in e-novičnikov in TIC-ev.
- Sejmi in turistične borze v Sloveniji in tujini.
- Promocija in informiranje v klasičnih medijih (radio, TV, tiskani mediji).
- Obveščanje šol o rednem programu in dogodkih prek e-pošte in e-novičnika.
- Organizacija in izvedba celovite komunikacijske kampanje na nacionalni ravni (reportaže, članki in prispevki, medijske kampanje, izvedba novinarskih konferenc).
- Zasnova blagovne znamke CGP Župančičevega leta, sloganov, logotipov in vizualne identitete.

XII. SPREMLJANJE IZVAJANJA PROGRAMA DELA

12.1. Spremljanje izvajanja nalog

Program dela predstavlja podlago za načrtovanje aktivnosti na letnem nivoju oz. za pripravo letnega delovnega načrta za obnovo in vzdrževanje SHOŽ. Spremljanje izvajanja poteka redno vsako leto na osnovi letnih poročil o delu in dogajanju v stavbi. Spremljanje izvajanja programa dela za SHOŽ poteka na podlagi letnega poročila o izvajanju letnega plana dela, ki zajema poročilo o aktivnostih, vloženi finančni sredstvih in izvedenih investicijah in poročila o spremljanju števila, strukture in zadovoljstva obiskovalcev.

Na osnovi sprejetih ugotovitev je v primeru odstopanja zastavljenih planov mogoča dopolnitev Programa dela.

12.2. Spremljanje učinkov

Za spremljanje izvajanja Programa dela si upravljavec postavi lastne kriterije merjenja in presojanja učinkovitosti in uspešnosti izvedenih aktivnosti. Pri tem se uporabi sistem kazalnikov, ki vsebuje ključne in pomembne meritve učinkovitosti. Za merjenje uspešnosti se uporabljajo finančni in nefinančni kazalniki, ki naj bodo uravnoteženi.

Za zagotavljanje uspešnega in učinkovitega izvajanja Programa dela razvoja in izvajanja obnove objekta si upravljavec nastavi ustrezne mehanizme spremljanja skozi kazalce. Z opredelitvijo merljivih kazalcev se merijo uspešnost, učinkovitost in trajnost izvajanja projektov in aktivnosti predvidenih v Programu dela.

Na ravni Občinske uprave Občine Črnomelj se bodo spremljali naslednji učinki:

- Izveden projekt »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«.
- Vzpostavljena osnovna kulturna in turistična infrastruktura.
- Povečano število dogodkov na vsaj 30 dogodkov letno.
- Okrepljene primerne dejavnosti ter s tem izvedene prireditve in dogodki v objektu in ob njem.
- Izvedeno upravljanje aktivnosti po obnovi objekta in okolice.

Na podlagi ugotovljenih učinkov se v primeru manjše učinkovitost sprejme ustrezne aktivnosti za uravnavanja doseganja le-teh.

XIII. TRAJANJE IN NAČINI DOPOLNJEVANJA IN SPREMINJANJA PROGRAMA DELA

Program dela sprejme Občinski svet Občine Črnomelj na podlagi sklepa Sveta javnega zavoda RIC Bela krajina za obdobje petih let po zaključku projekta »Obnova Spominske hiše Otona Župančiča: Župančičev svet«, od julija 2028 do julija 2033.

Skladno z uspešnostjo izvedbe projekta prenove stavbe ter skladno z drugimi izvedenimi aktivnostmi se bo redno ocenjevala potreba po dopolnjevanju Programa dela.

Program dela se lahko po potrebi spremeni pred potekom časovnega obdobja, za katerega je bil sprejet. Npr. kadar se spremenijo zakonske ali druge podlage, priložnosti za prijavo investicije na razpisana sredstva, v primeru naravnih in drugih nesreč ter v spremembah okoliščin, ki so ključne za normalno življenje, delo v objektu ali njegovi okolici ali izvajanje planiranih aktivnosti.

Dopolnjevanje in spreminjanje Programa dela pomeni dejanje oz. spreminjanje posameznih ukrepov, njihove dobe trajanja in finančnega obsega, medtem ko se sredstva in aktivnosti predvidene v okviru posameznega leta izvajanja ukrepov lahko prerazporejajo brez predhodne odobritve Občinskega sveta Občine Črnomelj oz. skladno z vsakokratnim zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije.

Spremembe Programa dela se sprejemajo na enak način kot Program dela. Pobudo za spremembo Programa dela lahko poda Občina Črnomelj ali upravljavec. Pobuda mora biti utemeljena in mora vsebovati predloge rešitev.

XIV. VIRI

1. Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč, št. 842-6/2019-7, sprejeto dne 30.7.2020
2. Občinski načrti zaščite in reševanja ob:
 - Potres 846-5/2015-16, sprejet 28.9.2016
 - Jedrska nesreča 842-6/2017, sprejet 21.3.2018
 - Pojav epidemije pri ljudeh 842-3/2020-11, sprejet 1.10.2020
 - Načrti zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami, z dne 21.8.2008
3. PZI dokumentacija Investicijsko – vzdrževalna dela v Spominski hiši Otona Župančiča, št. 12.006, februar 2012
4. PID dokumentacija, št. 1/2015-1, april 2015
5. Poročilo o konzervatorsko – restavratorskem posegu na stenskih in stropnih poslikavah (2015)
6. IDP, Obnova Spominke hiše Otona Župančiča: Župančičev svet, 2409-A88, oktober 2024

ELEKTRONSKI VIRI

<https://jenikirbyhistory.getarchive.net/media/rojstna-hisa-otona-zupancica-v-vinici-0c0c38>

<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-COYKWZUH/4880b9f1-4d17-4083-90dd-45302a1db216/IMAGE>

<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-JXNEU7UH/cb4ed103-b7ab-42cf-8783-b0847b29a5e7/IMAGE>

<https://www.kamra.si/it/elemento-multimediale/literarni-klub-na-dunaju-26/>

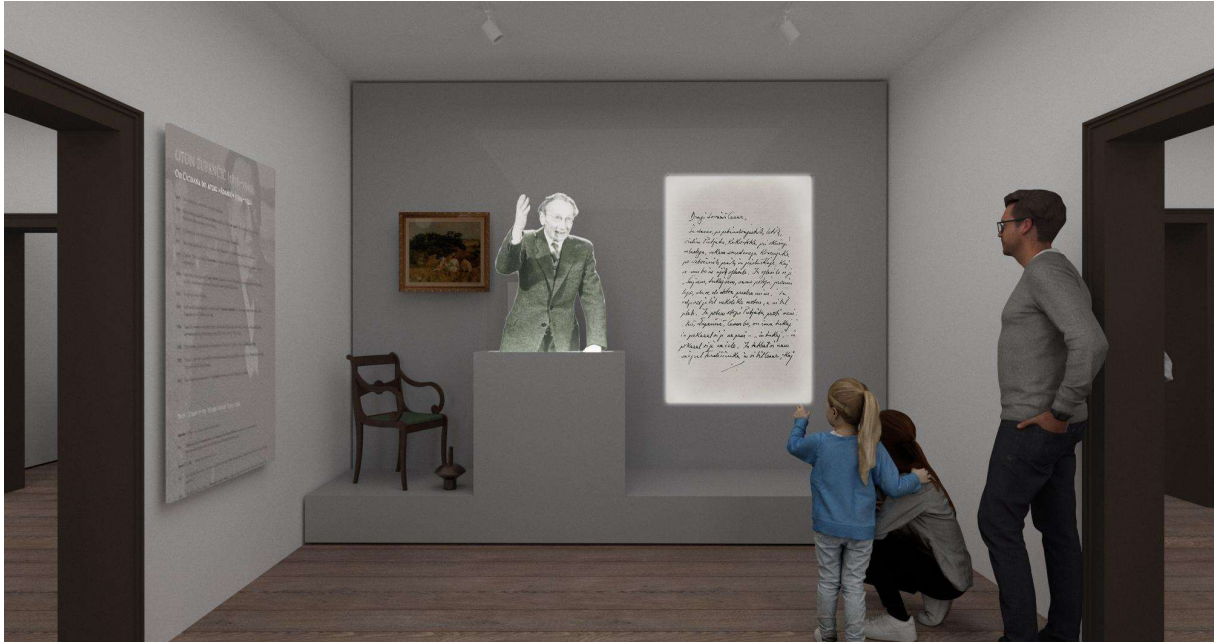
<https://www.kamra.si/en/digital-collections/oton-zupancic-5/>

<https://castni.nakamniskem.si/zupancic/index.php>

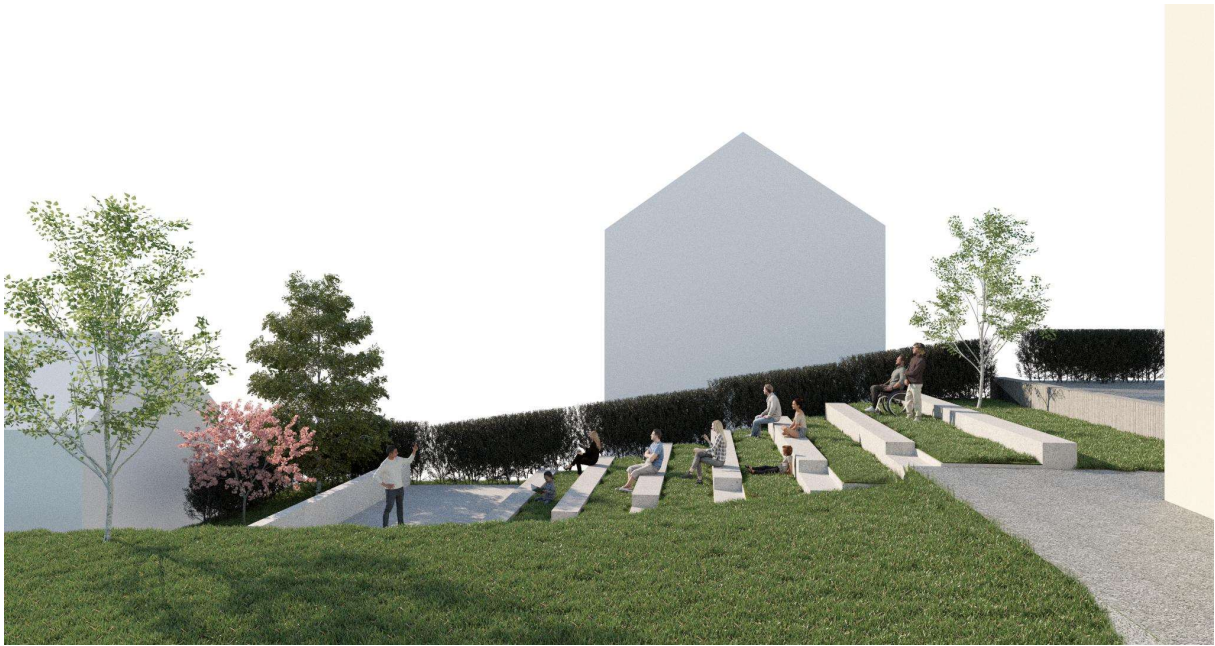
GRAFIČNI PRIKAZ IZ IDEJNEGA PROJEKTA OBNOVE SPOMINSKE HIŠE OTONA ŽUPANČIČA

Nadstropje

Zunanja ureditev - prireditvena ploščad s terasastim sediščem, prilagojenim terenu

Svet javnega zavoda RIC Bela krajina

Ulica na Utrdbah 18
8340 Črnomelj

Črnomelj, 23. 10. 2024

Svet javnega zavoda RIC Bela krajina je na svoji **4. korespondenčni seji**, ki je trajala od 21.10.do 23.10.2024 sprejel naslednji

SKLEP

Program dela oz. upravljanja za kulturni spomenik »Spominska hiša Otona Župančiča na Vinici in spomenik ob hiši« za obdobje julij 2028 – julij 2033 se sprejme in potrdi v predloženi vsebini.

Predsednica Sveta javnega zavoda
Danijela Nedič Orešič

O B Č I N A
ČRNOMELJ

Trg svobode 3, 8340 Črnomelj
obcina@crnomelj.si
www.crnomelj.si

OBČINSKI SVET

K točki 2

Gradivo za dopisno sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v oktobru 2024

**Zadeva: PREDLOG PRAVILNIKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
PRAVILNIKA O MERILIH ZA DELNO OPROSTITEV PRI ODMERI IN PLAČILU
KOMUNALNEGA PRISPEVKA ZA OBMOČJE OBČINE ČRNOMELJ**

OBRAZLOŽITEV:

Občinski svet je na svoji 15. redni seji, dne 26. 9. 2024 obravnaval osnutek Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o merilih za delno oprostitev pri odmeri komunalnega prispevka za območje občine Črnomelj in ga kot osnutek tudi sprejel.

Po seji OS smo iz Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano prejeli končno potrditev in mnenje o ustreznosti pravilnika. V prilogi gradiva je tako končni predlog pravilnika, potrjen s strani pristojnih ministrstev.

Na podlagi tretje točke sklepa Občinskega sveta Občine Črnomelj s 15. redne seje (»3. V kolikor se izkaže, da se z izvedbo dopisne seje OS skrajša postopek sprejema in objave pravilnika, se za te namene lahko izvede dopisna seja OS“) dajemo predlog pravilnika v sprejem OS.

PREDLOG SKLEPA:

Občinskemu svetu Občine Črnomelj se predlaga, da Predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o merilih za delno oprostitev pri odmeri in plačilu komunalnega prispevka za območje občine Črnomelj obravnava in ga sprejme v predlagani vsebini.

Gradivo pripravil:
Aleš Jerman, OU

Predlagatelj:
Andrej Kavšek, župan, l.r.

Priloga:
- predlog pravilnika

Številka: 007-0010/2019

Na podlagi 10. in 11. člena Odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju Občine Črnomelj (Ur. l. RS št. 200/2020, v nadaljnjem besedilu Odlok), in na podlagi 241. člena Zakona o urejanju prostora ZureP-3 (Ur. l. RS, št. 199/21) je Občinski Svet Občine Črnomelj na _____redni seji dne _____ sprejel

**Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika
o merilih za delno oprostitev pri odmeri in plačilu komunalnega prispevka za območje
občine Črnomelj**

I. VSEBINA PRAVILNIKA

1. člen

V Pravilniku o merilih za delno oprostitev pri odmeri in plačilu komunalnega prispevka za območje občine Črnomelj (Ur. l. RS št. 3/22). se 2. člen spremeni in glasi:

»Delna oprostitev pri odmeri in plačilu komunalnega prispevka po tem pravilniku se dodeli kot pomoč de minimis v skladu z:

- Uredbo Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023
- Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi Uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba Komisije (EU) št. 1408/2013).«

2. člen

V 9. členu Pravilnika se številka »1407(2020)/2013(972)« črta in nadomesti s številko »2023/2831«

Besedilo v prvem odstavku 9. člena »z dne 18. decembra 2013« se briše.

Besedilo prve točke devetega člena se v celoti črta in nadomesti z novim besedilom, ki glasi:

»(1) so iz sektorjev:

- primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, opredeljeni v členu 5, točki (a) in (b) Uredbe (EU) št. 1379/2013,
- predelave in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, nabavljenih ali danih na trg;
- primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije;
- predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije v primerih,
 - a) kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene oziroma količine takih proizvodov, ki so nabavljeni od primarnih proizvajalcev ali jih je na trg dalo zadevno podjetje;
 - b) kadar je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce«

Šesti in sedmi odstavek devetega člena se spremenita in se besedilo nadomesti z:

»Skupna vrednost pomoči, dodeljena istemu upravičencu (enotnemu podjetju) na podlagi pravila »de minimis« v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 2023/2831, ne sme preseči 300.000,00 EUR v katerem koli triletnem obdobju, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev države, občine ali Evropske unije.«

3. člen

Besedilo 10. člena se v celoti črta in nadomesti z novim besedilom, ki glasi:

»Pomoč de minimis v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 2023/2831 se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški ali državno pomočjo za isti ukrep za financiranje tveganja, če bi se s takšno kumulacijo presegla največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči.

V primeru združitve ali pripojitve podjetij se vsa prejšnja pomoč »de minimis«, dodeljena kateremu koli od podjetij, udeleženih v združitvi, upošteva pri ugotavljanju, ali nova pomoč »de minimis« za novo ali prevzemno podjetje presega ustrezno zgornjo mejo. Pomoč »de minimis«, ki je bila dodeljena pred združitvijo ali prevzemom, ostane zakonita.

Če se podjetje razdeli na dve ali več ločenih podjetij, se pomoč »de minimis«, dodeljena pred razdelitvijo, dodeli podjetju, ki jo je koristilo, in je načeloma to podjetje, ki prevzame dejavnosti, za katere se je pomoč »de minimis« uporabila. Če taka dodelitev ni mogoča, se pomoč »de minimis« dodeli sorazmerno na podlagi knjigovodske vrednosti lastniškega kapitala novih podjetij na dejanski datum razdelitve.«

4. člen

11. člen se dopolni z naslednjimi odstavki:

»V primeru pripojitve in združitve fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, se pomoč de minimis, ki je bila dodeljena kateremu koli od fizičnih ali pravnih oseb, udeleženih v združitvi, upošteva pri ugotavljanju, ali nova pomoč de minimis novemu subjektu ali prevzemniku presega zgornjo mejo pomoči iz tretjega a odstavka 3. člena Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013 ali nacionalno ali sektorsko omejitev za Slovenijo iz Priloge II Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013.

V primeru, da se subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, razdeli na dva ali več ločenih subjektov, se pomoč de minimis, ki je bila dodeljena pred razdelitvijo, pripíše subjektu, ki jo je koristil, to je praviloma subjekt, ki prevzame dejavnosti, za katere se je pomoč de minimis uporabila. Če to ni mogoče, se bo že dodeljena pomoč de minimis pripisala novim subjektom sorazmerno na podlagi knjigovodske vrednosti lastniškega kapitala novih subjektov na dejanski datum razdelitve.

Pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev in predstavlja bruto znesek pomoči, to je pred odbitkom davka ali drugih dajatev.«

5. člen

V Pravilniku se 13. člen spremeni in se nadomesti z novim besedilom, ki glasi:

» Poleg pomoči de minimis v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 se v zvezi z istimi upravičenimi stroški istemu kmetijskemu gospodarstvu oziroma enotnemu podjetju ne sme dodeliti še državna pomoč, če bi tako seštevanje povzročilo intenzivnost pomoči, ki bi

presejala intenzivnost, določeno za posebne okoliščine vsakega primera v predpisih Evropske unije.

Če je upravičenec razen v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov dejaven v enem ali več sektorjih ali opravlja dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe Uredbe Komisije (EU) št. 2023/2831, se pomoč de minimis, dodeljena za dejavnosti v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013, lahko kumulira s pomočjo de minimis, dodeljeno sektorjem ali dejavnostim, ki spadajo na področje uporabe Uredbe Komisije (EU) št. 2023/2831, do zgornje meje, določene v slednji uredbi, če upravičenec z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da dejavnost primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči de minimis, dodeljene v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 2023/2831.

Če je upravičenec razen v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov dejaven v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, se pomoč de minimis, dodeljena za dejavnosti v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013, lahko kumulira s pomočjo de minimis, primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, do zgornje meje, določene v Uredbi Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45), zadnjič spremenjeni z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2023, (EU) št. 1408/2023 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljevanju besedila Uredba Komisije (EU) št. 717/2014), če upravičenec z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči de minimis, dodeljene v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 717/2014.«

6. člen

14. člen se v prvem odstavku dopolni z novo točko:

»(10) izjavo v primeru združevanja ali pripojitve podjetja oziroma delitve podjetja v obdobju zadnjih treh let.«

7. člen

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Ne glede na 6. člen tega pravilnika, se upoštevajo vse prispele vloge, ki so bile prejete pri tukajšnji občinski upravi v času od 1. 7. 2024. Upravičenci, katerim je bil že odmerjen celoten komunalni prispevek od 1. 7. 2024 do uveljavitve tega Pravilnika, so upravičeni do povračila sorazmernega dela, skladno z 10. in 11. členom Odloka. Vlogo morajo oddati v roku 30 dni od veljavnosti tega Pravilnika.

8. člen

Ta pravilnik začne veljati 15. dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št.: _____

Črnomelj, dne _____

Župan Občine Črnomelj
Andrej Kavšek